وزارت معارف
معینیت نصاب تعلیمی، تربیهٔ معلم
و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

دری

صنف پنجم

برای مکاتب پشتو زبان

سال چاپ: ۱۳۸۹ هـ . ش.

وزارت معارف
معینیت نصاب تعلیمی، تربیهٔ معلم
و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

دری

صنف پنجم

برای مکاتب پشتو زبان

سال چاپ: 1389 هـ .ش.

کمیته های تألیف، تحقیق و تدقیق کتاب

مؤلف:

- کبرا امین عضو دیپارتمنت دری ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

تحقیق و تدقیق:

وزارت معارف:

- شکیلا شمس هاشمی آمر دیپارتمنت دری
- غلام سرور بغلانی عضو علمی دیپارتمنت دری
- عبدالرزاق کوهستانی عضو علمی دیپارتمنت دری
- محترمه راضیه استاد لیسه استقلال

ادیتور:

- مؤلف عبدالرزاق کوهستانی عضو علمی دیپارتمنت دری ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی
- عبدالرازق اسمر متخصص زبان و ادبیات دری.

کمیتهٔ بررسی محتوا، مسایل دینی، سیاسی و فرهنگی:

- دکتور محمد یوسف نیازی مشاور وزارت معارف در بخش تعلیمات اسلامی.
- محمد آصف ننگ رئیس نشرات و اطلاعات وزارت معارف.

کمیتهٔ نظارت تحقیق و تدقیق:

- دکتور عبدالغفور غزنوی معین نصاب تعلیمی، تربیهٔ معلم و مرکز ساینس وزارت معارف — رئیس کمیته
- محمد صدیق پتمن معین تدریسی وزارت معارف — عضو
- معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی — عضو

طرح،کمپوز و دیزاین: حمیدالله "غفاری"

بسم الله الرحمن الرحيم

سرود ملی

دا وطن افغانســتـــان دی — دا عزت د هـــر افغان دی
کور د سولې کور د تورې — هر بچي يې قهرمـــان دی
دا وطن د ټولو کــور دی — د بلوڅـــو د ازبکـــو
د پښتـــون او هزاره وو — د ترکمنـــو د تاجکـــو
ورسره عرب، گوجـــر دي — پامېـــريان، نورستانيـــان
براهوي دي، قزلباش دي — هم ايمـــاق، هم پشـه يان
دا هيـــواد به تل ځليږي — لکـــه لمـــر پر شنه آسمـان
په سينـــه کې د آسيـــا به — لکـــه زړه وي جـــاويدان
نوم د حق مودی رهبـــر — وايو الله اکبر وايو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

پیام وزیر معارف

استادان، معلمان و شاگردان عزیز!

تعلیم و تربیه اساس انکشاف و توسعهٔ هر کشور را تشکیل می دهد، نصاب تعلیمی یکی از عناصر مهم تعلیم و تربیه می باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی های معاصر جامعه وضع می گردد، واضح است که انکشافات علمی و نیازمندی‌های جامعه همواره در حال تَطَوُّر می‌باشد؛ بناء لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغیرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتبی که امروز در دسترس شما قرار دارد بنابر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده است، موضوعات علمی مفید در آن اضافه شده است، فعال نگه داشتن شاگردان در عملیهٔ تدریس جزء پلان تدریس گردیده است.

امیدوارم تدریس این کتاب با استفاده از روش های آموزش فعال مطابق رهنمود ها و پلان تعلیمی تعیین شده صورت گیرد، و اولیای شاگردان نیز در تعلیم و تربیهٔ با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا اهداف و آروزهای نظام معارف بر آورده گردیده، نتایج و دست آوردهای خوبی برای شاگردان و کشور ما داشته باشد.

من باور دارم که استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند.

وزارت معارف همواره تلاش می نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات دین مبین اسلام، حس وطن دوستی و معیار های علمی با در نظرداشت نیازمندی های مُبرم جامعهٔ ما انکشاف نماید.

در این عرصه از تمام شخصیت های علمی و دانشمندان تعلیم و تربیهٔ کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائهٔ نظریات و پیشنهادات سالم و مفید خویش مؤلفان ما را در بهبود بیشتر تألیف کتب درسی یاری نمایند.

از همهٔ دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشور های دوست که در تهیه و تدوین نصاب تعلیمی جدید و طبع و توزیع کتب درسی همکاری نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی می نمایم.

و من الله التوفیق

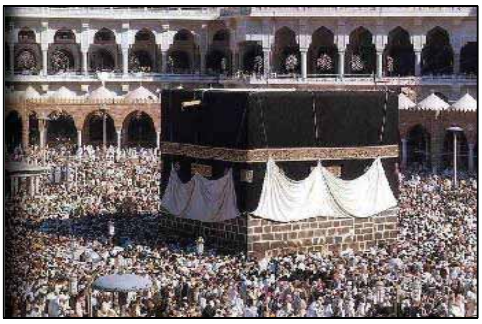
فاروق «وردک»

وزیر معارف جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست عناوین

خداوند ﷻ

هدف: شناخت خداوند (ج) و آفریده‌های او، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) خداوند ﷻ پیدا کنندهٔ چه چیزها است؟
(۲) پدر و مادر اولی ما کی ها بودند؟
(۳) خداوند ﷻ برای ما چه چیزها داده است؟

خداوند ﷻ پیدا کنندهٔ ما و تمام دنیا می‌باشد

خداوند ﷻ ما را از یک پدر و مادر حضرت آدم و بی‌بی حوا علیهم‌السلام پیدا کرده است

خداوند ﷻ برای ما دست، پا، چشم، زبان و عقل داده است تا او را عبادت و پرستش کنیم و چیزهایی را که امر کرده بجا آریم و از کارهایی که ما را منع کرده است پرهیز نماییم

محاوره:

احمد از نذیر پرسید: خداوند ﷻ برای ما چه داده است؟

خداوند ﷻ برای ما دست، پا، چشم، زبان و عقل داده است

چرا؟

تا او را عبادت کنیم

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید.
- چیزهایی را که خداوند ﷻ پیدا کرده است برای شاگردان نام بگیرید.
- به شاگردان موقع داده شود تا در مورد وحدانیت خداوند ﷻ و چیزهایی را کـه خلق کرده است صحبت نمایند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را به کمک یکدیگر بخوانید.
- در مورد چیزهایی که خداوند ﷻ پیدا کرده است صحبت نمایید.
- جمله‌های نامکمل زیر را با کلمه‌هـای داده شـده در کتابچه‌هایتان رونویس و تکمیل نمایید:

آدم
منع
دنیا
بی بی حوا
پرهیز

الف: خداوند ﷻ پیدا کنندهٔ ما و تمام .... می‌باشد.

ب: خداوند ﷻ ما را از یک پدر و مـادر حـضرت ... (ع)و ... پیدا کرده است.

ج: از کارهایی که ما را... کرده است ... نماییم.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن متن درس خداوند ﷻ را آموخته اند؟

۲- آیا خداوند ﷻ را شناخته اند؟

۳- آیا آفریده‌های خداوند ﷻ راگفته توانسته اند؟

کار خانه‌گی:

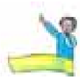
شاگردان عزیز، درس جدید را در کتابچه‌های کار خانه‌گی تان رو نویس نمایید

حضرت محمد ﷺ

هدف: شناخت حضرت محمد ﷺ، خواندن، نوشتن و محاوره کردن

 پرسشها:

(۱) در رسم بالا کجا را می‌بینید؟
(۲) حضرت محمد ﷺ کی بود؟
(۳) حضرت محمد ﷺ در کجا زنده‌گی می‌کرد؟

حضرت محمد ﷺ پیغمبر و رهبر ما مسلمان‌ها است حضرت محمد ﷺ آخرین پیغمبران است حضرت محمد ﷺ در مکهٔ شریف در خانهٔ عبدالله پسر عبدالمطلب به دنیا آمد نام مادرش بی بی آمنه است

حضرت محمد ﷺ به عمر چهل ساله گی از طرف خداوند ﷻ به پیغمبری مبعوث شد؛ دین اسلام را به مردم رسانید و خانهٔ کعبه را از وجود بت‌ها پاک کرد

حضرت محمد ﷺ به عمر شصت و سه ساله گی در شهر مدینهٔ منوره از جهان رحلت کردند ما مسلمانها حضرت محمد ﷺ را دوست داریم

محاوره:

خالد از حامد پرسید: حضرت محمد ﷺ رهبر کدام مردم است؟

حضرت محمد ﷺ رهبر ما مسلمانها است

حضرت محمد ﷺ در کجا به دنیا آمد؟

حضرت محمد ﷺ در مکهٔ معظمه به دنیا آمد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در مورد شخصیت حضرت محمد ﷺ بـا در نظـر داشـت سـویهٔ شاگردان صحبت نمایید.
- گفتن درود به حضرت محمد ﷺ را به شاگردان بفهمانید.
- دو سطر وسط درس را به شاگردان املا بگویید.
- هجا کردن کلمه‌ها را به شاگردان بفهمانید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک یکدیگر بخوانیـد و کلمـه‌هـای رهبر، دنیا و اسلام را هجا نمایید.
- در مورد شخصیت حضرت محمد ﷺ با یکدیگر صحبت کنید.
- از حروف زیر کلمه‌های مناسب در کتابچه‌هایتان بسازید:

(ح، ض، ر، ت) (ر، هـ ب، ر) (م، ک، هـ)

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟

۲- آیا حضرت محمد (ص) را شناخته اند؟

۳- آیا درس جدید را محاوره کرده توانسته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، کلمه‌های حضرت محمد ﷺ، شریف و کعبه را درکتابچـه‌هـای کارخانه‌گی تان رو نویس کنید

مکتب

هدف: شناخت مکتب، خواندن، نوشتن و محاورهٔ درس

پرسشها:

(۱) در رسم بالا چه را می‌بینید؟

(۲) نام مکتب شما چیست؟

(۳) در مکتب چه چیزها را یاد می گیرید؟

ما مکتب خودرا دوست داریم در مکتب خوانـدن، نوشـتن ادب و بازی‌های ورزشی را یاد می‌گیـریم

مکتـب ما حویلی سـر سبـز و صنف‌های روشـن دارد در بین هر صنف آن چوکی، میز، تختهٔ سیاه، تباشیر و غیره لوازم درسی موجود است

درس مکتب ما هر روز به یک وقت معین شروع مـی‌شـود بعد از هر ساعت درسـی زنـگ زده مـی‌شـود؛ تـا معلمـان و شاگردان از شروع و ختم ساعت‌ها باخبر شوند

محاوره:

رستم از سهراب پرسید: شما در مکتب چه را یاد می‌گیرید؟

ما در مکتب خواندن، نوشتن و ادب را یاد می‌گیریم

آیا مکتب شما حویلی دارد؟

بلی مکتب ما حویلی سر سبز دارد

درس مکتب شما چه وقت شروع می‌شود؟

درس مکتب ما هر روز به وقت معین شروع می‌شود

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس نو را با آواز بلند بـرای شـاگردان بخوانیـد و محـاوره را بالای آنها تمرین نمایید.
- در مورد خوبیهای مکتـب و آمـوختن و خوانـدن و نوشـتن بـرای شـاگردان توضیحات بدهید.
- درس جدید را برای شاگردان املا بگویید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، در مورد تصویر درس صحبت نمایید.
- کلمه‌های جدید درس را بیرون نویس کنید.
- جمله‌های نامکمل زیر را با یکی از مثالهای داده شده در کتابچه‌هـای تان تکمیل نمایید.

الف: ما در مکتب............... و بازی‌های ورزشی را یاد می‌گیریم.

۱- ساعت تیری

۲- خیز برداشتن و نوشتن

۳- خواندن و نوشتن

ب: مکتب ما صنف‌های....... دارد.

۱- روشن ۲- تاریک ۳- کلان

ج: در بین صنفها چوکی‌ها برای .... است.

۱- خواب کردن ۲- نشستن ۳- استراحت

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و املای درس جدید را آموخته اند؟

۲- آیا در مورد درس جدید محاوره کرده توانسته اند؟

۳- آیا مکتب را شناخته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، یک جملهٔ ساده در بارهٔ مکتب در کتابچهٔ کارخانه‌گی تان بنویسید

شاگرد خوب

هدف: شناختن صفت‌های شاگرد خوب، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم های بالا کی ها را می‌بینید؟

(۲) آیا می دانید که شاگرد خوب، چه کسی را می‌گویند؟

(۳) هنگامی که از مکتب به خانه می روید چه کارها را انجام می‌دهید؟

جمشید یک شاگرد خوب است وقتی که مکتب مـی‌رود؛ بامحبت به همراه همصنفان خود احوالپرسی می‌نماید معلمان خـودرا احتـرام می‌کنـد؛ وقتـی کـه معلـم صـاحب درس می‌دهد او خـوب گـوش می‌کند؛ کار خانه‌گـی را بـه وقـت معیـن به انجام می‌رساند

هنگامی که از مکتب به خانه می‌رود، به همه سلام می‌دهد بعد دست و روی خودرا می‌شوید و نان می‌خورد؛ در کارهـای خانه با مادرخود کمک‌وهمکاری می کند بی اجازهٔ پدر و مادر خود جایی نمی‌رود؛ به نظافت بدن و لباس خود توجه می‌کند

نصیحت بزرگان را می‌شنود و به آن عمل می‌نماید مادر و پدر جمشید از او بسیار خوش و راضی اند

محاوره:

احمد از رستم پرسید: جمشید وقتی که مکتب می‌رود چه می‌کند؟

وقتی که جمشید به مکتب می‌رود؛ با هم‌صنفان خود صمیمانه احوالپرسی می کند

دیگر چه می‌کند؟

معلمان خودرا احترام می‌کند

هنگامی که از مکتب به خانه می‌رود چه می‌کند؟

هنگامی که از مکتب به خانه می‌رود به همه سلام می‌دهد

بعد چه می‌کند؟

دست و روی خودرا می‌شوید و نان می‌خورد

دیگر چه کارها را انجام می‌دهد؟

در کارهای خانه با مادر خود کمک می‌کند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را برای شاگردان بخوانید.
- در مورد صفت‌های یک شاگرد خوب با زبان ساده توضیحات بدهد.
- از هر گروه دو شاگرد را وظیفه بدهید که پیش روی صنف آمده با نام‌های خود شان درس را محاوره کنند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک همدیگر بخوانید.
- جملههای نامکمل هردو ستون زیر را بعد از رونویسی در کتابچهها، باهم ربط بدهید:

۱- جمشید یک شاگرد	بسیار خوش و راضی اند.
۲- معلمان خودرا	سلام میدهد.
۳- به همه بزرگان	خوب است.
۴- مادر و پدر جمشید از او	احترام میکند.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان درس جدید را درست خواندند و نوشتند؟

۲- آیا صفتهای شاگرد خوب را بیان کردند؟

۳- آیا محاوره را موفقانه انجام دادند؟

کارخانهگی:

شاگردان عزیز، سؤالهای زیر را در کتابچههای کار خانهگی تان رو نویس کرده، جوابهای صحیح آن را بنویسید:

۱ چه کسانی از جمشید بسیار خوش و راضی اند؟

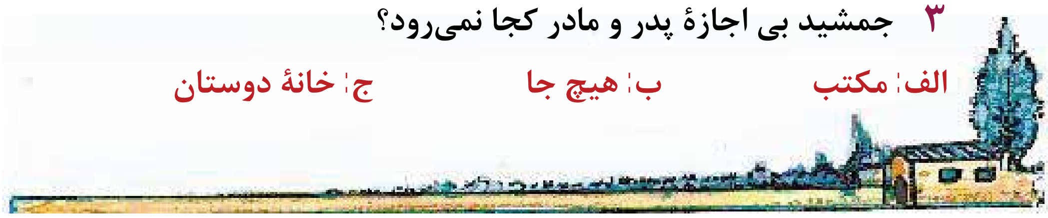
الف: معلم او ب: پدر و مادر او ج: برادر او

۲ جمشید در کدام کارها با مادر خود کمک میکند؟

الف: در هوا خوری ب: در آشپزی ج: در کارهای خانه

۳ جمشید بی اجازۀ پدر و مادر کجا نمیرود؟

الف: مکتب ب: هیچ جا ج: خانۀ دوستان

کتاب و کتابخانه

هدف: شناختن کتاب، فواید مطالعه، خواندن و نوشتن

پرسشها:

۱ در تصویر مقابل چه را می‌بینید؟
۲ مطالعهٔ کتاب برای انسان چه می‌دهد؟
۳ انسان توسط مطالعه چه می‌آموزد؟
۴ کدام یک از شما کارت کتابخانه دارید؟

مطالعهٔ کتاب برای انسان معلومات می‌دهد انسان توسط مطالعه و خواندن کتاب، خوب وبد، مفید و مضر را از هم فرق می‌کند

روزی معلم صاحب برای ما هدایت داد که به کتابخانه‌های عامه بروید و به میل خود از کتاب‌های آن برای مطالعه استفاده کنید

من هم دیروز با برادرم به کتابخانهٔ نزدیک خانهٔ ما رفتیم این کتابخانه تعمیر بسیار کلان و الماری‌های پر از کتاب داشت من از تماشای کتابخانه حیران مانده بودم تعداد زیاد مردم مشغول مطالعه بودند ما نزد آمر کتابخانه رفتیم و کارت اشتراک کتابخانه را گرفتیم تا همیشه از کتابها برای مطالعه استفاده نماییم

محاوره:

لیلا از شریفه پرسید: مطالعهٔ کتاب برای انسان چه می‌دهد؟

مطالعهٔ کتاب برای انسان معلومات می‌دهد

انسان توسط مطالعه و خواندن کتاب چه چیزهایی را از هم فرق می‌کند؟
انسان توسط مطالعه و خواندن کتاب خوب و بد، مفید و مضر را از هم فرق می‌کند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و از شاگردان بخواهید که آن ها را با آواز بلند بخوانند.
- دو سطر اول درس را برای آنها املا بگویید.
- در مورد خوبیهای مطالعهٔ کتاب برای شاگردان توضیح بدهید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک همدیگر بخوانید.
- درمورد مطالعهٔ کتاب و رفتن به کتابخانه‌ها با هم جر و بحث نمایید.
- جمله‌های زیر را در کتابچه‌های تان رو نویس و بعد آنها را بـا یکـی از جواب‌های درست تکمیل نمایید:

الف: مطالعهٔ کتاب برای انسان ....

۱- معلومات می‌دهد. ۲- خنده می‌دهد. ۳- پول می‌دهد.

ب: به میل خود از .... برای مطالعه استفاده کنید.

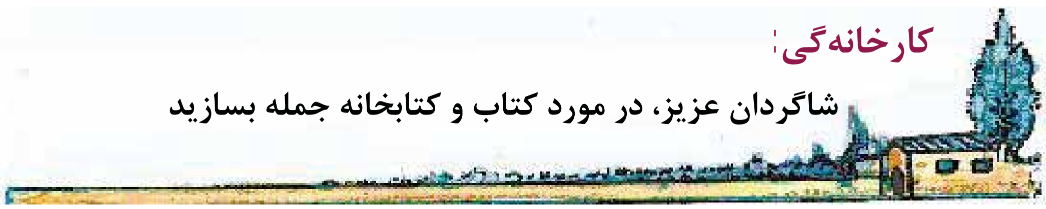
۱- کتابهای آن ۲- قلم‌های آن ۳- کتابچه‌های آن

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان کتاب و کتابخانه را شناخته اند؟
۲- آیا خواندن و املای درس جدید را آموخته اند؟

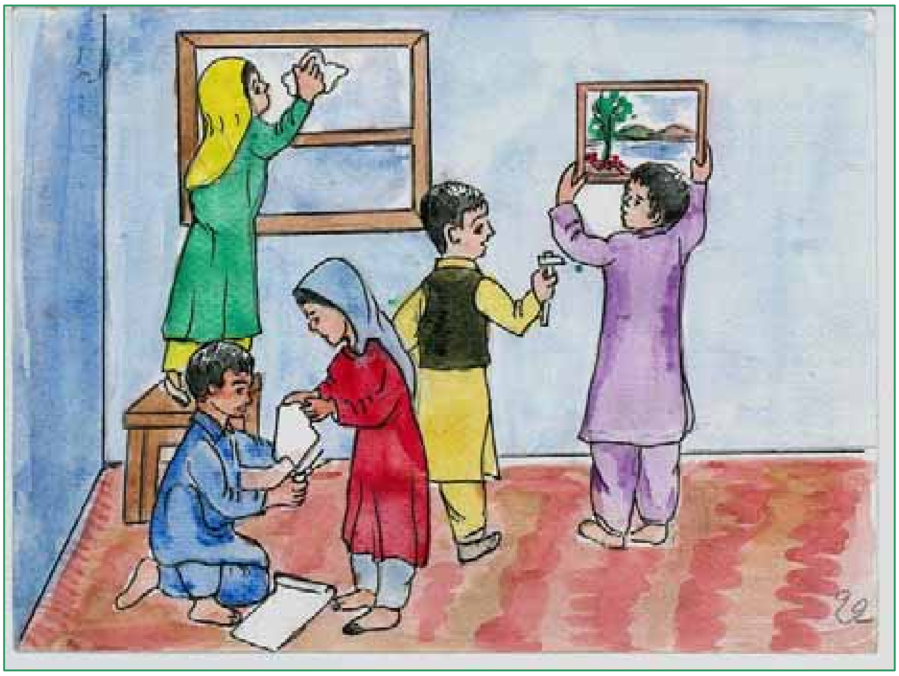
کارخانه گی:

شاگردان عزیز، در مورد کتاب و کتابخانه جمله بسازید

همکاری در صنف

هدف: حصه گرفتن در کارها, خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم بالا چه را می‌بینید؟

(۲) اگر به صنف، قبل از وقت بیایید؛ چه کارها را انجام می‌دهید؟

(۳) کی تا حال در تنظیم صنف سهم گرفته است؟

امروز خالد از همه پیشتر به صنف آمد؛ کلکین‌ها را باز کرد تا هوای تازه داخل اتاق شود؛ میزها و چوکی‌ها را منظم ساخت؛ کاغذهای بیکارهٔ روی صنف راجمع کرده در کاغذ دانی انداخت و تخته را پاک کرد؛ تباشیر و تخته

پاک را به جایش گذاشت وقتی که معلم صاحب بــه صــنف آمد از دیدن کار خالد بسیار خوش شد و شاگردان دیگر را هم به همکاری تشویق نمود

محاوره:

معلم از شاگردان پرسید: امروز کی از همه پیشتر به صنف آمد؟

امروز خالد از همه پیشتر به صنف آمد

تا آمدن همصنفانت چه کردی؟

کلکین‌ها را باز و میز و چوکی‌ها رامنظم کردم

بعد از آن چه کار کردی؟

کاغذهای بیکاره را جمع و در کاغذ دانی انداختم

دیگر چه کردی؟

تخته را پاک کردم؛ تباشیر و تخته پاک رابه جایش گذاشتم

آفرین پسرم امروز کارهای خوبی را انجام دادی

از تشویق شما تشکر می‌کنم

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را بـا آواز بلنـد بـرای شـاگردان بخوانیـد و طـور ضمنی اسم‌ها را برای آنها بفهمانید؛ مثال: خالد، چوکی و . . .
- دو دو نفر از شاگردان را هدایت بدهید که محاوره را تمثیل کنند.
- کلمه‌های جدید درس را به شاگردان املا بگویید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، با کمک یکدیگر درس جدید را بخوانید.
- جا های خالی جمله های زیر را در کتابچه رونویس و با کلمه‌های مناسب داده شده تکمیل نمایید:

۱- خالد .... را باز نمود.

الف: کلکین‌ها   ب: دروازه‌ها

۲- میزها و ....ها را منظم ساخت.

الف: کتاب   ب: چوکی

۳- تخته را .... کرد.

الف: پایین   ب: پاک

از درس جدید اسم‌ها را بیرون نویس کنید.

ارزیابی:

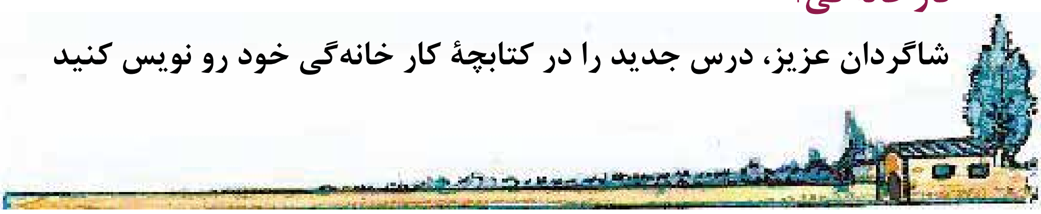
۱- آیا شاگردان طریق همکاری در صنف را دانسته اند؟

۲- آیا خواندن و نوشتن کلمه‌های جدید درس را فهمیده اند؟

۳- آیا به درس و محاورهٔ آن علاقه گرفته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، درس جدید را در کتابچهٔ کار خانه‌گی خود رو نویس کنید

نصایح بزرگان

هدف: شنیدن نصایح بزرگان و فهمیدن ارزش آن، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) آیا شما به نصایح بزرگان گوش داده اید؟ می‌توانید چیزی بگویید؟
(۲) با مردم باید چه قسم رویه نماییم؟ کدام یک از شما می‌تواند چیزی بگوید؟
(۳) آیا کمک به ناداران و فقرا کار خوب است؟

شب زمستان بود؛ گل اندام و پری‌گل با خانوادۀ شان در چهار طرف صندلی نشسته بودند؛ آنها از مادرشان خواهش کردندکه برایشان قصه بگوید؛ مادر بعد از اندکی فکر گفت: دیشب قصۀ بزک چینی را گفتم؛ اما امشب اندرزها و نصایح بزرگان اسلام را که برای همۀ ما سر مشق خوب است برایتان قصه می‌کنم

بزرگان گفته اند:

۱ هیچ وقت دروغ نگویید؛ زیرا دروغ گفتن باعث شرمنده‌گی است
۲ در غیاب کسی سخنان بد نزنید و غیبت نکنید
۳ کسی که از شما بزرگتر است با او مزاح نکنید
۴ در راه رفتن از بزرگان پیش نروید
۵ کار امروز را به فردا نگذارید
۶ بخیل نباشید و اسراف هم نکنید
۷ با مردم همیشه به نرمی و مهربانی صحبت کنید
۸ با فقرا و ناداران کمک کنید
۹ در جستجوی عیب دیگران نباشید
۱۰ از تنبلی و غفلت دوری کنید

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در بارۀ نصایح بزرگان برای شاگردان توضیح بیشتر بدهید.
- از کارنامه های خوب و اخلاق نیک بزرگان برای شاگردان مثال بدهید.
- به شاگردان موقع دهید آنچه در بارۀ نصایح بزرگان می‌دانند بگویند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، در گروه ها تقسیم شده و در بارۀ نصایح بزرگان جـر و بحث نمایید.
- با کلمه‌های: نصایح، خواهش، غیبت و بخیل جمله بسازید.

ارزیابی:

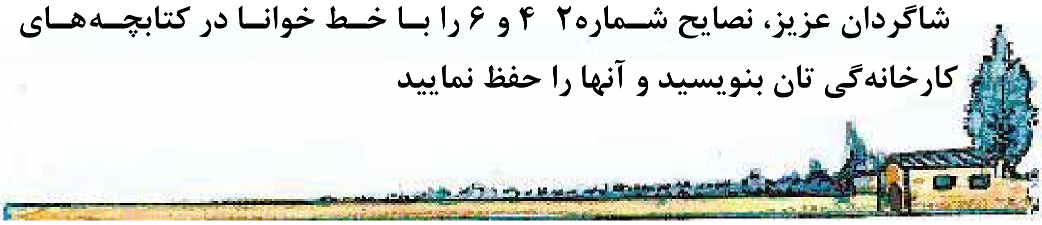
۱- آیا شاگردان خواندن و املای درس جدید را دانسته اند؟

۲- آیا شاگردان توانستند که با کلمه‌های داده شده جمله بسازند؟

۳- آیا شاگردان مفهوم نصایح بزرگان را فهمیده اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، نصایح شــماره۲ ۴ و ۶ را بــا خــط خوانــا در کتابچــه‌هــای کارخانه‌گی تان بنویسید و آنها را حفظ نمایید

اخلاق خوب

هدف: دانستن اخلاق خوب خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم مقابل چه را می‌بینید؟

(۲) اخلاق خوب چه را می‌گویند؟

(۳) ما باید در برابر فقرا و اشخاص غریب چه قسم رویه کنیم؟

انسان به اثر اخلاق خوب می‌تواند همهٔ مردم را دوست خود بسازد کردار و رویهٔ خوب قدر و عزت آدم را زیاد می‌سازد اخلاق خوب: امانت داری، راستکاری، احترام به بزرگان و والدین، شفقت بر کودکان، گذشت، تحمل، وفا به عهد، عیادت مریضان و غیره را می‌گویند

محاوره:

ناصر از نادر پرسید: انسان با استفاده از اخلاق خوب چه کرده می‌تواند؟

انسان با استفاده از اخلاق خوب می‌تواند همهٔ مردم را دوست خود بسازد

رویهٔ خوب چه چیز انسان را زیاد می سازد؟

رویهٔ خوب قدر و عزت انسان را زیاد می‌سازد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را برای شاگردان بخوانید و طور ضمنی فعل‌های درس را برای آنها معرفی کنید؛ مثال: (می‌تواند، می‌سازد.)
- دو سطر متن را برای شاگردان املا بگویید.
- شاگردان را به گروه ها تقسیم کنید و تلفظ درست کلمه‌ها را از آنها بپرسید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، از هر گروه یک شاگرد با یکدیگر درس را محاوره کنید.
- راجع به مزایای اخلاق خوب با همدیگر صحبت کنید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را در کتابچه‌های تان به کمک یکدیگر تکمیل نمایید:

الف: .... نیک اخلاق نیک دارد.

ب: کردار و رویهٔ .... قدر و عزت آدم را زیاد می‌سازد.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟

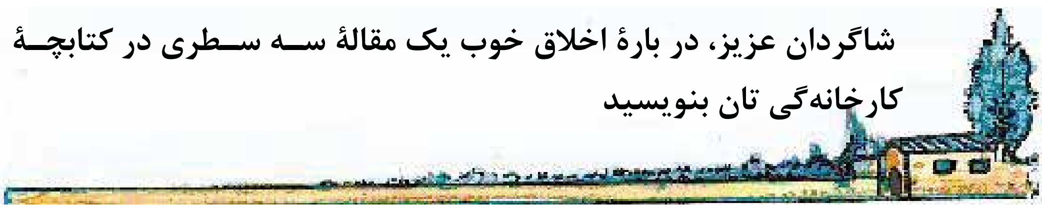
۲- آیا املای کلمه‌های جدید درس را فهمیده اند؟

۳- آیا درس جدید را محاوره کرده توانسته اند؟

۴- آیا اخلاق خوب را شناخته اند؟

کارخانه‌گی:

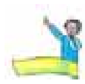
شاگردان عزیز، در بارهٔ اخلاق خوب یک مقالهٔ سه سطری در کتابچهٔ کارخانه‌گی تان بنویسید

آداب غذا خوردن

هدف: فهمیدن آداب غذا خوردن، خواندن و نوشتن

 پرسشها:

(۱) در رسم بالا چه را می‌بینید؟

(۲) پیش از غذا خوردن باید چه کنیم؟

(۳) بعد از خوردن غذا چه باید بگوییم؟

دیروز معلم صاحب برای ما دربارهٔ آداب غذا خوردن گفت:

پیش از خوردن غذا باید دست‌های خود را بشوییم

در شروع خوردن غذا بسم الله الرحمن الرحیم بگوییم

لقمهٔ خود را خورد بگیریم و خوب بجویم

لقمه را از پیش روی خود بگیریم

غذا را باید داغ نخوریم

در وقت غذا خوردن به طرف لقمهٔ دیگران نبینیم

غذا را در وقت خوردن پف نکنیم

بعداز خوردن غذا شکر خدا ﷻ را بگوییم

رهنمای معلم:

- استـاد محترم، متـن درس را بالای شاگردان خوانــده، راجـع به آداب غـذا خوردن برای آنها معلومات بدهید.
- متن درس را برای شاگردان املا گفته و آنها را به اجرای فعالیـت داده شـده رهنمایی نمایید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، کلمه‌های داده شده را روی تخته هجا نمایید.

۱- گفت:

۲- آداب: آ- دا- ب

۳- بجویم:

۴- خوردن:

۵- غذا:

۶- بگوییم:

- فعلهای درس جدید را در کتابچه بیرون نویس کنید.

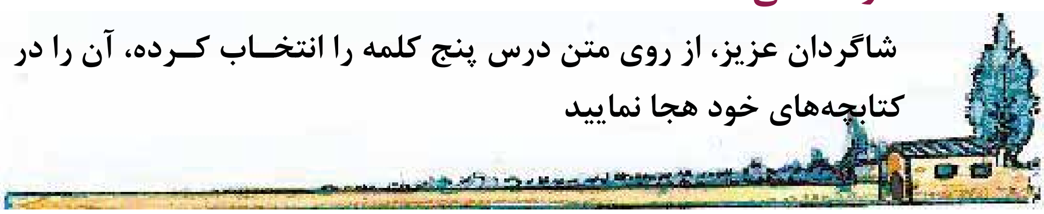
ارزیابی:

۱- آیا شاگردان متن درس را درست خواندند؟

۲- آیا متن درس را املا نوشتند؟

۳- آیا آداب نان خوردن را یاد گرفته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، از روی متن درس پنج کلمه را انتخـاب کـرده، آن را در کتابچه‌های خود هجا نمایید

مراعات نوبت

هدف: فهمیدن و مراعات کردن نوبت, خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) درشکل بالا چه را می‌بینید؟
(۲) آیا مراعات کردن نوبت کار خوب است؟ اگر خوب است چرا؟
(۳) هنگام نان گرفتن از نانوایی حق اولیت به چه کسان باید داده شود؟

جنت میر برای گرفتن نـان بـه نـانوایی رفـت؛ در نـانوایی ازدحام زیاد بود؛ چندین نفر پیـشتر از جنـت میـر در صـف ایستاده بودنـد جنـت میـر هـم پـشت سـر آنهـا ایـستاد؛ کم کم عدهٔ دیگری هم آمدند و هـر کـدام بـه نوبـت پـشت سر جنت میر ایستادند هر کسی بـه نوبـت نـان مـی‌گرفـت و می‌رفت تا نوبت به جنت میر رسـید؛ در ایـن هنگـام یـک نفر که تـازه از راه رسـیده بـود پـیش آمـد و خواسـت نـان

جنت میر را بگیـرد، جنـــت میـــر نــا راحــت شــد و گفــت:
ببخشید آقا، نوبت من است

آن شخص گفت: من کار دارم و نمی‌توانم صبر کنم

جنت میر گفت: من هم کار دارم مکتبم دیر می‌شود

شخص تازه وارد وقتی دید که جنت میر درست مــی‌گویــد
نان را به وی داد و به آخر صف رفت و منتظر ماند

محاوره:

عبدالکریم از عبدالله پرسید: کی برای گرفتن نان به نانوایی رفت؟

جنت میر برای گرفتن نان به نانوایی رفت

در نانوایی چه گپ بود؟

در نانوایی ازدحام زیاد بود

هرکدام چه می‌کردند؟

هرکدام به نوبت پشت سر جنت میر ایستادند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، از شاگردان بخواهید تا متن درس جـدید را بخوانند.
- در بارهٔ مراعات نوبت برای آنها توضیحات بدهید و آنهـا را بـه فعالیتهـای داده شده رهنمایی کنید.

فعالیت شاگردان:

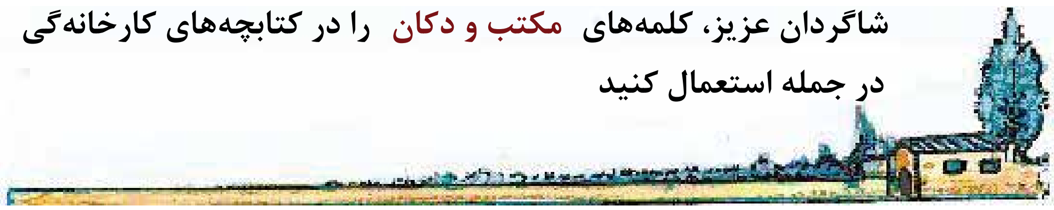
شاگردان عزیز، به گروه‌ها تقسیم شده و هرگروه چند کلمه را از متن درس انتخاب کرده، در کتابچه‌های خـود هجـا و در جملـه اسـتعمال کنید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان متن درس را درست خواندند؟
۲- آیا به مراعات کردن نوبت آشنا شده اند؟
۳- آیا کلمه ها را هجا کردند؟

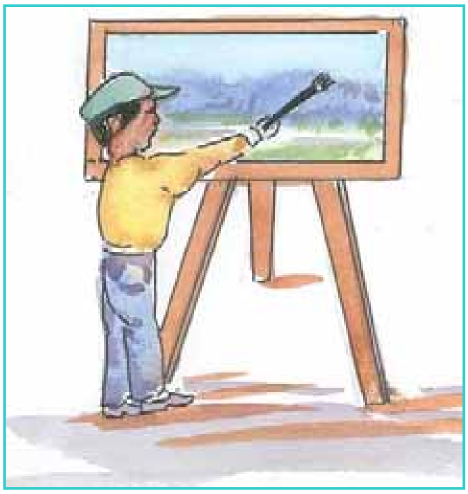
کارخانه‌گی:

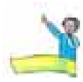
شاگردان عزیز، کلمه‌های مکتب و دکان را در کتابچه‌های کارخانه‌گی در جمله استعمال کنید

رسام

هدف: شناخت رسام, فهمیدن رسامی, خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در تصویر بالا کی را می‌بینید؟

(۲) رسام برای رسامی از چه چیزها کار می‌گیرد؟

(۳) شما رسامی چه چیز ها را دوست دارید؟

من ده ساله بودم که به رسامی زیـاد شـوق داشـتم روزی قلم‌های رنگهٔ برادرم را دیدم آنها رابه اجازهٔ مادرم گرفتم و به رسامی شروع کردم؛ هنوز رسم خود را تمام نکرده بـودم کـه برادرم فرید از بازار آمد؛ وقتی رسم مرا دید بسیار خوش شد و گفت: یما جان، چرا تا حال به من نگفته بودی که به رسامی علاقه داری حالا که دانستم، قلم‌های زیادی برایت می‌خرم تـا رسام خوب شوی

محاوره:

رستم از احمد پرسید: یما چند ساله بود؟

یما ده ساله بود

او به چه شوق دارد؟

او به رسامی شوق دارد

فرید برادر یما برای او چه گفت؟

او گفت چرا تا به حال به من نگفته بودی که به رسامی علاقه داری

برادر یما چه گفت؟

او گفت حالا که دانستم، قلم‌های زیادی برایت می‌خرم

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را برای شاگردان بخوانید.
- در مورد رسام و رسامی به شاگردان معلومات بدهید.
- کلمه‌های جدید درس را بالای شاگردان املا کار نمایید.
- به شاگردان هدایت بدهید که جمله‌های زیر را با کلمه‌های داخل چوکات روی تخته تکمیل نمایند.

الف: برادرم از بازار

ب: وقتی رسم مرا دید بسیار خوش

آمدند	آمد	آمدم
شد	شدم	شدند

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را به کمک همدیگر بخوانید.
- در بارۀ رسامی و چیزهایی که برای تهیۀ رسم ضرورت است صحبت نمایید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داده شده روی تخته تکمیل کنید:

۱- یما .... ساله شده است.

الف: ده　　　　ب: پنج　　　　ج: بیست

۲- یما به .... شوق داشت.

الف: خیاطی　　　　ب: گلکاری　　　　ج: رسامی

۳- .... زیادی برایت می‌خرم.

الف: کتابچه‌های　　　　ب: قلم‌های　　　　ج: تباشیرهای

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان رسام را شناخته اند؟

۲- آیا رسامی را فهمیده اند؟

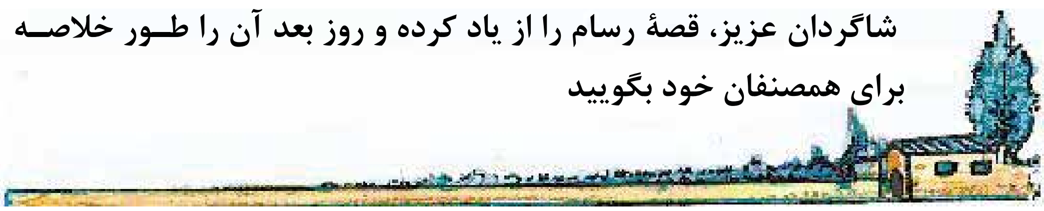
۳- آیا خواندن و نوشتن درس جدید را دانسته اند؟

۴- آیا در رابطه به درس محاوره کردند؟

۵- آیا فعالیتهای صنفی را درست انجام دادند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، قصۀ رسام را از یاد کرده و روز بعد آن را طور خلاصه برای همصنفان خود بگویید

محبت پدر

هدف: فهمیدن مهر و مقام پدر, خواندن و نوشتن

 پرسشها:

(۱) در تصویر بالا کی‌ها را مشاهده می‌کنید؟
(۲) ما چرا پدر خود را دوست داریم؟

پـــــدرم ای پـــــدر شـــــیرینم   سوی تـو شـام و سـحر مـی بینـم
قـصه گفتـی زگـل وبـاغ و بهـار   قصه از آب روان جـوی و کنـار
حرف حرف تو به من پندی شـد   تـا لـبم بـاز بـه لبخنـدی شـد
راحـت زنـده‌گـی ام از تـو بـود   بخت و پاینده‌گـی ام از تـو بـود
گل زگفتار تـو مـی ریـزد و مـن   می شوم باغ سخن رنـگ چمـن
دوست می دارمت ای مایهٔ عمـر   دوست می دارمت ای سایهٔ عمـر

رویین

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را برای شاگردان بخوانید.
- مفهوم شعر پدر را طور مختصر برای شاگردان بگویید.
- در مورد مقام پدر صحبت نمایید.
- کلمه‌های هم وزن: (شیرینم و می‌بینم) (بهار و کنار) را برای شاگردان بفهمانید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، طور خاموشانه شعر پدر را بخوانید.
- شاگردان هر گروه کلمه‌های جدید درس را رونویس نمایید.
- در گروه ها تقسیم شده و در مورد احترام پدر صحبت کنید.
- کلمه‌های هم وزن شعر را نام بگیرید.

ارزیابی:

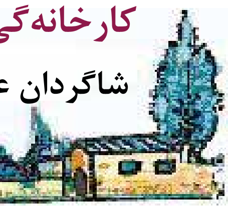
۱- آیا شاگردان خواندن و املای کلمه‌های جدید درس را آموخته اند؟

۲- آیا مفهوم شعر بالا را فهمیدند؟

۳- آیا احترام و حقوق پدر را دانسته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، در مورد حقوق پدر یک مقالهٔ کوتاه بنویسید

حقوق مادر

هدف: فهمیدن حقوق مادر، همکاری و اطاعت از اوامر او، خواندن و نوشتن

پرسشها:

۱ در رسم مقابل کی‌ها را می‌بینید؟
۲ مادر چه چیزها را به ما یاد داده است؟
۳ در کدام کارهای خانه با مادرتان کمک می‌کنید؟
۴ آیا حقوق مادر را می‌دانید؟

مادر، آن موجود مهربان است که همیشه آرامی و خوشی ما را می‌خواهد مادر راه رفتن، گپ زدن و آداب زنده‌گی را برای ما یاد داده است ما باید مادر خود را دوست بداریم و حقوقش را احترام کنیم از اوامر مادر اطاعت نموده و به گفتهٔ نیکش گوش بدهیم و در کارهای خانه او را کمک کنیم

بزرگان گفته اند: بهشت زیر پای مادران است و دعای شان سبب عزت ما می‌شود.

محاوره:

سکینه از رابعه پرسید: مادر چه قسم یک موجود است؟
مادر یک موجود بسیار مهربان است
مادر چه را برای ما یاد داده است
مادر صحبت کردن و آداب زنده‌گی را برای ما یاد داده است
بهشت زیر پای چه کسانی است؟
بهشت زیر پای مادران است

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درمورد حقوق مادر و بهشت مطابق به سن و سال شاگردان توضیحات بیشتر بدهید.
- شاگردان را تشویق به همکاری و اطاعت از اوامر مادران شان نمایید.
- حین خواندن متن استعمال شارحه (:) را در جمله‌ها طور نمونه به شاگردان بیاموزانید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، طورگروهی کلمه‌های درس نو را تکرار کنید و استعمال شارحه را در جمله ها یکی به دیگر بفهمانید.
- هر یک از شما از همکاری خود در کارهای خانه با مادر تان صحبت کنید.
- در مورد حقوق مادر با هم دیگر صحبت کنید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان کلمه‌های جدید درس را درست خواندند و نوشتند؟
۲- آیا احترام به مقام مادر را آموخته اند؟
۳- آیا املای درس جدید را فهمیده اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، از کلمه‌های مادر و اطاعت در کتابچۀ کارخانه‌گی جمله‌های کوتاه بسازید

حقوق

هدف: دانستن حقوق، رعایت حقوق دیگران، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم بالا چه را می‌بینید؟

(۲) دست درازی به حقوق دیگران چه بدی دارد؟

(۳) آیا شما حقوق همصنفان تان را می‌دانید؟

دیروز در آخر ساعت درسی از معلم صاحب پرسیدم که حقوق چه را می‌گویند؟

معلم صاحب گفت: حقوق جمع حق است و حق عبارت از امتیاز مادی و یا معنوی مشروع یک شخص است؛ مانند: حق تعلیم، حق ملکیت و حق آزادی

طور مثال: اسد یک جلد کتاب را از کتاب فروشی خریداری می‌کند، پس این کتاب حق اوست اگر خدای ناخواسته اسد این کتاب را بدون اجازه و یا به زور بگیرد، کتاب حق او گفته نمی‌شود؛ این کار بی انصافی و دست درازی به حق دیگران است ما باید حقوق همه را احترام کنیم و کاری نکنیم که به دیگران ضرر برسد و سبب جنگ و بدبختی شود

محاوره:

نذیر از احمد پرسید: احمد جان، آیا گفته می‌توانی که حقوق چه را می‌گویند؟

بلی، حقوق جمع حق را می‌گویند

اگر به حقوق دیگران دست درازی کنیم چه می‌شود؟

دست درازی به حقوق دیگران سبب جنگ و بدبختی می‌شود

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را برای شاگردان بخوانید.
- دربارهٔ حق و حقوق با ارائهٔ مثالها برای شاگردان معلومات بدهید.
- کلمه‌های جدید درس را برای شاگردان املا بگویید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک همدیگر بخوانید.
- در مورد بدیهای دست درازی به حقوق دیگران، بحث کنید.

ارزیابی:

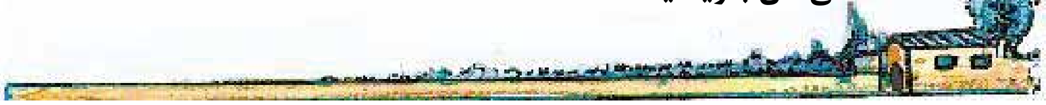
۱- آیا شاگردان متن درس را درست خواندند و نوشتند؟

۲- آیا احترام به حقوق دیگران را فهمیده اند؟

۳- آیا بدی‌های دست درازی به حقوق دیگران را دانسته اند؟

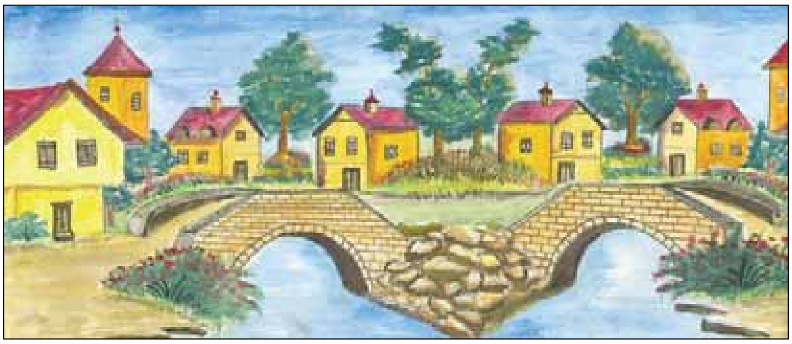
کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، در بارهٔ حق و حقوق یک جملهٔ کوتاه درکتابچهٔ کار خانه‌گی تان بنویسید

حقوق همسایه

هدف: شناختن همسایه و فهمیدن حقوق آن، خواندن و نوشتن

پرسشها:

۱ در تصویر بالا چه را می‌بینید؟
۲ کسانی که در اطراف خانهٔ ما زنده‌گی می‌کنند؛ چه گفته می‌شوند؟
۳ شما با همسایه‌های تان چه قسم رویه دارید؟

کسانی که در اطراف خانهٔ ما زنده‌گی دارند همسایه گفته می‌شوند؛ ما با همسایه‌های خود رویه و رفتار نیک داریم نام دختر همسایهٔ ما پروانه است من و پروانه هر روز یکجا مکتب می‌رویم در یک صنف با هم یک جا درس می‌خوانیم پدر پروانه مسافر است برادرم همیشه در آوردن سودای بازار و آب نل با خانوادهٔ آنها کمک می‌کند

محاوره:

رازق از ضیا پرسید: کی را همسایه می‌گویند؟

کسانی را که در اطراف خانهٔ ما زنده‌گی می‌کنند همسایه گفته می‌شوند

کی مسافر است؟

پدر پروانه مسافر است

آیا شما آنها را کمک می‌کنید؟

بلی، برادرم همیشه درآوردن سودای بازار وآب نل با خانوادهٔ آنها کمک می‌کند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، راجع به حقوق همسایه و همسایه داری نیک برای شـاگردان صحبت نمایید.
- کلمه‌های جدید درس را برای شاگردان املا بگویید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، کلمه‌های جدید درس را بیرون نویس کنید.
- در مورد همکاری با همسایه‌ها بایکدیگر صحبت کنید.
- جمله‌های نامکمل را در کتابچه‌های تان رو نویس و بعد با کلمـه‌هـای مناسب زیر تکمیل نمایید.

الف: ما با .... خود رویه نیک داریم. (همصایه، همسایه)

ب: من وپروانه یکجا .... می‌رویم. (مکطب، مکتب)

ج: پدر پروانه .... است (مسافر، مصافر)

ارزیابی:

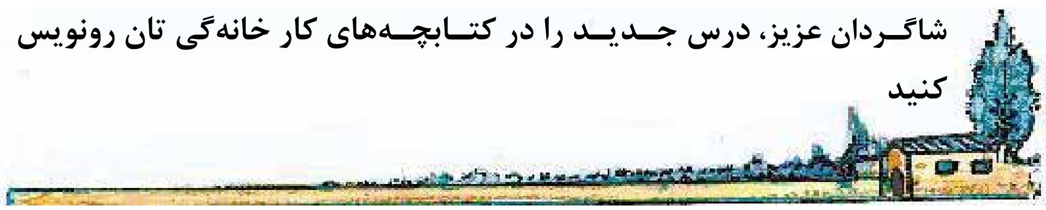
۱- آیا شاگردان خواندن واملای درس جدید را آموخته اند؟

۲- آیا همسایه را شناخته اند؟

۳- آیا حقوق همسایه را فهمیده اند؟

کارخانه‌گی:

شاگـردان عزیز، درس جـدیـد را در کتـابچـه‌های کار خانه‌گی تان رونویس کنید

راستی و صداقت

هدف: فهمیدن و آموختن راستی و صداقت، خواندن و نوشتن

پرسشها:

① در رسم کی را می‌بینید؟
② کدام یک از شما امانت داری و صداقت را می‌دانید؟
③ در صنف شما کی صادق و امانت کار است؟

زریالی در ساعت تفریح از صنف به طرف باغچهٔ مکتب روان بود از باغچهٔ مکتب یک قاب ساعت یافت از همصنفان خود پرسید که این ساعت از کیست؟ از اینکه صاحب ساعت پیدا نشد آن را به سر معلم مکتب داد فردای آن روز که شاگردان به مکتب آمدند صاحب ساعت پیدا شد و بعد از گفتن نشانی ساعت خود را از سر معلم گرفت همه شاگردان از راستی و صداقت زریالی خوشی کردند او هم از کار خود بسیار راضی بود

محاوره:

شریف از توریالی پرسید: زریالی از باغچهٔ مکتب چه یافت؟
او از باغچهٔ مکتب یک قاب ساعت یافت
ساعت را به کی داد؟
از اینکه صاحب ساعت پیدا نشد آن را به سر معلم مکتب داد
کی بعد از گفتن نشانی ساعت را گرفت؟

صاحب ساعت بعد از گفتن نشانی آن را گرفت

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را با آواز بلند برای شاگردان خوانده و در مورد خوبیهای راستی و صداقت توضیحات بدهید.
- کلمه‌های جدید درس را روی تخته نوشته کرده و آن را بالای شاگردان تکرار نمایید.
- به شاگردان هدایت بدهید که درس جدید را دو دو نفر طور محاوره به نام خودشان بخوانند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، در گروه های خود در مورد خوبی‌های امانت کاری و صداقت جر و بحث کنید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های داخل چوکات در کتابچه‌های تان تکمیل نمایید:
- تفریح – ساعت – روان- خوشی- راستی

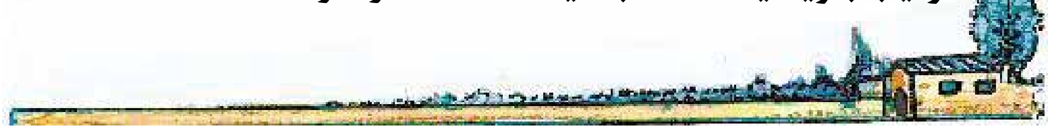
۱- زریالی در ساعت .... از صنف به طرف باغچهٔ مکتب .... بود.
۲- از باغچهٔ مکتب یک قاب .... یافت.
۳- همه شاگردان از .... و صداقت زریالی .... کردند.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟
۲- آیا امانتکاری و صداقت را فهمیده اند؟
۳- آیا درس را محاوره کردند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، جملهٔ بی ترتیب زیر را در کتابچه‌های خود به ترتیب بنویسید صاحب، نیافت، ساعت را، او

لطیفه

هدف: فهمیدن طریق کمک و همکاری، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم چه را می‌بینید؟

(۲) کدام یکی از شما آببـــازی را یاد دارید؟

(۳) کسی که آب بازی را بلد نباشد اگر خود را به دریا بیندازد چه می‌شود؟

روزی یک طفل برای آب بازی خود را به دریا انداخت چون آب بازی را یاد نداشت، نزدیک بود غرق شود مردی که از راه می‌گذشت به بسیار عجله خواست تا او را از غرق شدن نجات دهد؛ اما آن شخص به جای اینکه او را زود تر از غـرق شـدن نجات دهد به ملامت کردن وی شروع کـرد طفلـک از تـرس اینکه مبادا غرق شود به بسیار زاری گفـت: کاکـا جـان، اول از غرق شدن نجاتم بده بعد از آن مرا ملامت کن

محاوره:

احمد از محمود پرسید: طفل خود را درکجا انداخت؟

طفل خودرا به دریا انداخت

طفل آب بازی را می‌دانست؟

نه، او آب بازی را بلد نبود

باز چطور شد؟

نزدیک بود در آب غرق شود

کی او را نجات داد؟

مردی که از راه می‌گذشت او را نجات داد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را با آواز بلند بخوانید و بـرای شـاگردان هـدایت بدهید که دقیق گوش کنند.
- از شاگردان بخواهید تا درس را محاوره کنند.
- مفهوم نتیجهٔ درس را برای شاگردان بگویید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را خوب و روان بخوانید.
- جاهای خالی جمله‌های زیر را بـا کلمـه‌هـای داده شـده روی تختـه پر کنید:

الف: احمد خود را به .... انداخت (جوی، دریا، جویچه)

ب: احمد .... را یاد نداشت (فوتبال، والیبال، آببازی)

ج: مردی که از .... می‌گذشت (راه، سرک، کوچه)

- اگر همچو قصه‌ها را یاد دارید به همدیگر تان بگویید.

ارزیابی:

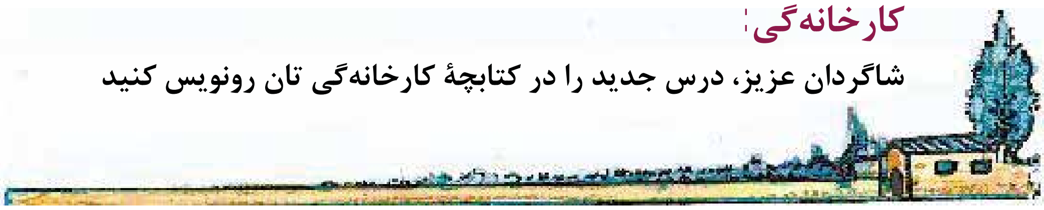
۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند.

۲- آیا مفهوم قصه را دانسته اند؟

۳- آیا کمک و نجات دادن از یک حادثه را فهمیده اند.

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، درس جدید را در کتابچهٔ کارخانه‌گی تان رونویس کنید

صلح

هدف: دانستن مفهوم صلح، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در تصویر بالا چه می‌بینید؟ می‌توانید چیزی بگویید؟
(۲) آیا به صلح علاقه دارید؟
(۳) اگر صلح نباشد چه می‌شود؟

ما عاشقیم و از دل و جان دوستدار صلح
خواهان صلح در همه جا جان نثار صـــلح
ورد زبان ماست به هر جا کلام صــــــلح
ما را نمی‌سزد به جهان جز شـــعار صلح
با صــــــلح و آشتی، نه اندر نبرد گــرم
دانـــــی شود نصیب بشر افتخار صلح
ملت زبـــــون می‌شود و ملک تار و مار
گرنیســت اتحــاد به نظـــم و قــرار صلح

ثنا

رهنمای معلم:

- استاد محترم، شعر صلح را برای شاگردان بخوانید و معنای آن را با زبان ساده برای شان بیان کنید.
- دربارهٔ صلح برای شاگردان توضیحات مختصر ارائه بدارید.
- کلمه‌های هم وزن شعر را روی تخته بنویسید و آنها را به شاگردان معرفی کنید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درگروه ها تقسیم شده و شعر صلح را به کمک یکدیگر بخوانید و معنا کنید.
- در بارهٔ خوبی‌های صلح با یکدیگر جروبحث کنید.
- کلمه‌های هم وزن شعر را بیان کنید.

ارزیابی:

۱- آیا خواندن و املای کلمه‌های جدید (شعر صلح) را فهمیده اند؟
۲- آیا مفهوم صلح را دانسته اند؟
۳- آیا درس جدید برای شان دلچسپ بود؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، شعر صلح را در کتابچه‌های کارخانه‌گی تان رونویس کنید از بیت زیر اسم‌ها را پیدا کرده و آن را رونویس کنید:

ورد زبان ماست به هرجا کلام صلح
مارا نمی‌سزد به جهان جز شعار صلح

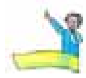

ترحم برحیوان‌ها

هدف: فهمیدن ترحم بالای حیوان‌ها خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم‌های بالا چه چیزها را می‌بینید؟

(۲) آزار دادن پرنده گان سبب چه می‌شود؟

(۳) چرا حیوان‌ها را لت و کوب نکنیم؟

حیوان‌ها موجودات جاندار اند همانطورکه ما انسان‌ها در بین خود محبت و مهربانی داریم باید به حیوان‌ها نیز ترحم و مهربانی داشته باشیم

چوچه‌های پرنده‌ها را از آشیانه‌هایشان جدا ساختن کار خوب نیست زیرا این‌کار سبب آزار آنها می‌شود

حیوان‌های راکه در اختیار داریم باید به وقت معین خوراک و آب برای شان برسانیم حیوان‌ها را بیشتر از توان شان بار نکرده و لت و کوب نکنیم زیرا آنها هم مانند سایر مخلوقات خداوند ﷻ جان دارند و درد را احساس می‌کنند

محاوره:

گل آغا از محمد لطیف پرسید: حیوان‌ها چه قسم موجودات اند؟

حیوان‌ها موجودات جاندار اند

ما باید به حیوان‌ها چطور رفتار کنیم؟

ما باید با حیوان‌ها از ترحم و مهربانی کار بگیریم

آیا حیوان‌ها را بیشتر از توان شان بار کردن کار خوب است؟

نه، ما باید حیوان‌ها را بیشتر از توان شان بار نکرده آنها را لت و کوب نکنیم

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید و کلمه‌های جدید آن را روی تخته بنویسید.
- دو سطر درس را برای شاگردان املا بگویید.
- در مورد ترحم بر حیوانها توضیحات بدهید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، کلمه‌های جدید درس را رونویس کنید.
- دربارهٔ ترحم بر حیوانها با همدیگر صحبت کنید.

ارزیابی:

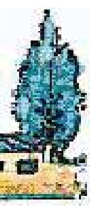
۱- آیا شاگردان خواندن و املای کلمه‌های درس جدید را آموخته اند؟

۲- آیا ترحم برحیوان‌ها را فهمیده اند؟

۳- آیا فعالیت‌ها را درست انجام دادند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، یک جملهٔ ساده در بارهٔ ترحم بر حیوانها در کتابچهٔ کارخانه‌گی تان بنویسید

اتحـــاد

هدف: فهمیدن مفهوم اتحاد، اهمیت آن، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در تصویر مقابل چه را مشاهده می‌کنید؟

(۲) کسانی را که در تصویر می‌بینید گفته می‌توانید که چه کاری را انجام می‌دهند؟

(۳) آیا شما هم درکارهای خانه با خانوادهٔ تان با اتحاد کار می‌نمایید؟

مسعود و سکینه با خانوادهٔ شان در همسایه‌گی ما زنده‌گی می‌کنند آنها دختر و پسرخوبی‌اند مادرخود را بسیار دوست دارند و کارهای خانه را به اتحاد انجام می‌دهند در وقت نان‌خوردن‌اگرسکینه دسترخوان را بیاورد، مسعود بشقاب ها، دستمال های دست و دیگر چیزهای‌ضروری را ترتیب می‌کند

یک روز سکینه به مادرش که آش می‌پخت گفت: مادرجان، اگر کاری داشته باشید به من بگویید مادرش گفت: سکینه‌جان، می‌دانی که کار سرمایهٔ زنده‌گیست و تو دختر بسیار عاقل و دانا استی، این لوبیای پخته شده را در آش بینداز و برای مسعود گفت: پسرجان، تو قاشق‌ها، کاسه‌های آش خوری و دستپاک‌ها را جمع کرده روی دسترخوان بگذار

وقتی آش آماده و تیار شد مسعود و سـکینه بـه پدرشـان گفتند: پدر جان، بیایید تا به اتحاد هم نان بخوریم
بعد از خوردن آش و دعای ختم دسترخوان دختـر و پـسر به مادرشان گفتند: آش بسیار مزه دار بود

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس را به شاگردان املا بگویید و کلمه‌های متـرادف مـتن درس را معرفی کنید.
- دربارۀخوبی‌های اتحاد و همکاری در امور خانه برای شاگردان توضیحات بیشتر بدهید.
- به شاگردان هدایت داده شود که جاهای خالی جمله‌های زیـر را بـا کلمـه‌هـای داخل قوس روی تخته تکمیل کنند:

الف: کارهای خانه را به اتحاد انجام .... (نمودند، می‌دهند)
ب: تو دختر بسیار عاقل و کاری ...... (استی، بودی)

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، طور گروهی درس جدید را بخوانید.
- در بارۀ اتحاد و یگانه‌گی صحبت نمایید.
- کلمه‌های مترادف را در درس جدید پیدانموده و در کتابچه‌ها بیـرون نویس کنید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟
۲- آیا مفهوم اتحاد را دانسته اند؟
۳- آیا با کلمه های مترادف متن آشنا شدند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، با کلمه‌های اتحاد، عاقل، انجام و آماده در کتابچه‌هـای کارخانه‌گی تان جمله بسازید

حکایت

هدف: خودداری از چال و نیرنگ و فهمیدن عواقب بد آن، خواندن و نوشتن

پرسشها:

۱ در تصاویر بالا چه چیزها را می‌بینید؟
۲ آیا روباه را می‌شناسید؟
۳ کدام یک از شما روباه را دیده اید؟

روزی یک روباه از دهی می‌گذشت؛ چشمش به خروسی افتاد؛ پیش رفت، سلام داد و گفت: خروس‌جان، پدرت بسیار خوش آواز بود تو چطور می‌خوانی؟

خروس گفت: اکنون می‌بینی که من‌هم مانند پدرم خوش آواز استم چشمانش را بست و آواز بلندی سر داد روباه برجست و او را گرفت و فرار کرد سگ‌های ده او را دنبال کردند خروس به فکر چاره افتاد و به روباه گفت:

اگر می‌خواهی از دست سگ‌ها آسوده شوی به آنان بگو که این خروس را از ده شما نگرفته ام

روباه با آن همه هوشیاری بازی خورد؛ تا دهــان را بــاز کــرد خروس از دهانش بیرون جست و بالای درخت پرید روباه با نا امیدی به خروس نگاهی کرد و به راه خود روان شد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، حکایت را برای شاگردان بخوانیـد و مفهـوم آن را بـرای شـان بگویید.
- درصورت امکان همچو حکایت‌های آموزنده را برای شاگردان بگویید.
- کرکترهای حکایت (روباه و مرغ) را به شاگردان معرفی نمایید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، کلمه‌های جدید درس را رو نویس کنید.
- اگر همچو حکایت‌های آموزنده را یاد دارید یکی به دیگـر خـود قـصه کنید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و املای کلمه‌های جدید درس را آموخته اند؟

۲- آیا در بارهٔ چال و نیرنگ و عواقب بد آن چیزی فهمیده اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، اگر همچو حکایت هایی را یاد دارید آن را برای همصنفان خود قصه کنید

اندرزها

هدف: شناختن، فهمیدن، خواندن و نوشتن اندرزها

پرسشها:

(۱) در رسم بالا کی‌ها را می‌بینید؟

(۲) اندرز چیست؟ می‌توانید در این باره چیزی بگویید؟

(۳) کی می‌تواند یک یا دو اندرز بگوید؟

اندرزها گپ‌های بزرگان است که بـرای رهنمـایی مـردم گفته شده و یا در کتاب‌ها نوشته شده اند؛ مانند:

دروغگو نباشید، در کارهای خـود راسـت کـار باشـید، غیبت نکنید، خیانت نکنید، عیوب مردم را مپالید

محاوره:

رحیمه از لیلا پرسید: اندرزها چیست؟

اندرزها گپ‌های بزرگان است

اندرزها برای چه گفته شده است؟

اندرزها برای رهنمایی مردم گفته شده است

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس را برای شاگردان بخوانید.
- دربارهٔ اندرزها توضیحات بدهید.
- درس را املا بگویید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس را به دقت بخوانید.
- کلمه‌های غیبت، دروغگو و راستکار را به حرف‌ها جدا کنید.
- به صورت گروهی در بارهٔ اندرزها باهم حرف بزنید و مفهوم آن را یکی به دیگر خود بگویید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان متن درس را درست خواندند؟

۲- آیا کلمه‌های جدید را درست نوشتند؟

۳- آیا مفهوم درس را با زبان خود بیان کردند؟

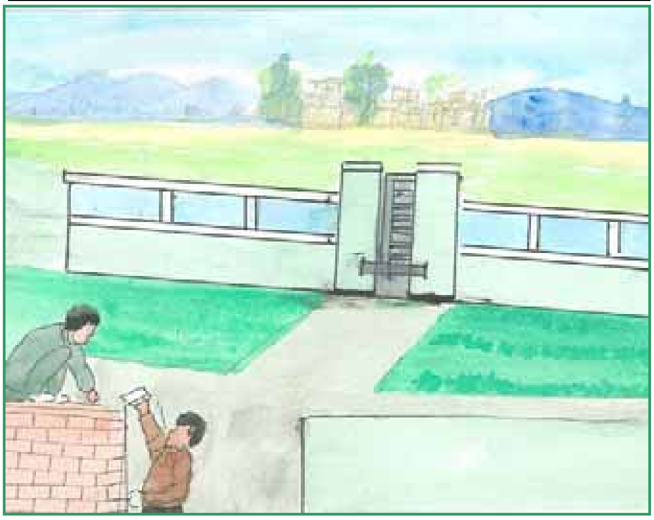
کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، دو یا سه اندرز را در کتابچه‌های خود بنویسید

کار دسته جمعی

هدف: فهمیدن فایدهٔ کار دسته جمعی، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم بالا چه چیزها را می‌بینید؟ در مورد گپ بزنید.
(۲) فایدهٔ کار مشترک را کدام یک از شما می‌تواند بگوید؟
(۳) کدام یک از شما در کارهای مشترک حصه گرفته اید؟ قصه کنید.

مردم قریهٔ ما یک مکتب آباد کرده اند در ساختن عمارت این مکتب تمام مردم ما حصه گرفتند و کار آن را مشترک خلاص کردند تعمیر این مکتب بسیار زیبا و کلان و اتاق‌های آفتاب رخ و روشن دارد

در پهلوی این مکتب یک شفاخانه می‌باشد که در ساختن آن هم مردم قریهٔ ما شرکت کرده اند

ساختن این شفاخانه، مشکل مردم ما را بر طرف کرده است

محاوره:

حمید از سهراب پرسید: تعمیر مکتب شما را کی آباد کرده است؟

تمام مردم قریهٔ ما طور دسته جمعی مکتب ما را آباد کرده ا ند

تعمیر این مکتب چه قسم است؟

تعمیر مکتب بسیار زیبا و کلان است

در پهلوی این مکتب چه ساخته اند؟

در پهلوی آن یک شفاخانه ساخته اند

در ساختن شفاخانه کی ها کار کرده اند؟

همه مردم قریهٔ ما درساختن آن کار کرده اند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید.
- به شاگردان موقع بدهید که درس جدید را محاوره نمایند.
- تلفظ کلمه‌ها را در نظر گرفته و شاگردان را رهنمایی کنید تـا درس را روان بخوانند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را روان بخوانید.
- به رسم دقیق ببینید و در بارهٔ آن با هم دیگر صحبت نمایید.

جمله‌های زیر را در کتابچه رونویس و با کلمه‌های مناسب داخل چوکات تکمیل کنید:

پهلوی – مردم - مشترک

الف: .... قریهٔ ما یک مکتب آباد کرده اند.

ب: کار آن را .... خلاص کردند.

ج: در .... این مکتب یک شفاخانه می‌باشد.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان درس را روان خواندند؟

۲- آیا کلمه‌های جدید درس را درست تلفظ کرده و نوشتند؟

۳- آیا مفهوم درس را فهمیده اند؟

کارخانه‌گی:

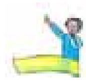
شاگردان عزیز، سه سطر اول درس را رونویس نمایید

تفاهم

هدف: فهمیدن تفاهم، خواندن و املای کلمه‌های جدید درس

 پرسشها:

(۱) در تصویر بالا چه را می‌بینید کدام شما می‌توانید چیزی بگویید؟

(۲) تفاهم و خود گذری چه فواید دارد؟

رجب پسر بزرگ خانوادهٔ خود است او که اکثر اوقات سودای خانه را می‌آورد؛ یک روز پدرش برای وی؛ مقداری پول داد، تا یک پایه منقل آتشی با یک بوری زغال از بازار خریداری کند رجب وقتی که به بازار رفت به جای منقل و بوری زغال یک پایه منقل برقی را از یک دکان خریداری کرده و به خانه آورد پدرش از این کار رجب بسیار قهر و عصبانی شده و گفت: ما نمی‌توانیم از منقل برقی استفاده کنیم؛ زیرا مصرف برق زیاد می‌شود و ما توانایی پرداخت پول آن را نداریم پدر رجب گفت که منقل برقی را دوباره به دکاندار بدهد و پول آن را واپس بگیرد رجب منقل را گرفته دوباره نزد دکاندار رفت، دکاندار از رجب منقل را گرفت و پولش را برایش داد و گفت:

کسی که مال فروخته شدۀ خود را واپس بگیــرد خداونــد ج گناهان او را می‌بخشد، من امیدوارم خداونــد ج گناهــانم را ببخشد

محاوره:

امان از ذکی پرسید: کی اکثر اوقات سودای خانه را می‌آورد؟

رجب اکثر اوقات سودای خانه را می‌آورد

رجب وقتی که بازار رفت به جای منقل آتشی و بوری زغال چه آورد؟

رجب به جای منقل آتشی و بوری زغال، یک پایه منقل برقی را از بازار خریداری کرده آورد

پدرش به رجب چه گفت؟

پدرش گفت: ما نمی‌توانیم از منقل برقی استفاده کنیم

چرا؟

زیرا مصرف برق زیاد است

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در مورد منازعه، با ارائه مثال‌ها توضیحات بدهید.
- راه حل منازعه را به شاگردان بفهمانید.
- سه سطر اول درس منازعه را برای شاگردان املا بگویید.
- کلمه‌های مترادف (منازعه و جنگ، قهر و عصبانی) را برای شاگردان فهمانده و با ارائه مثال ها واضح سازید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس را به همکاری یک دیگر تکرار کنید.
- راجع به منازعه و حل آن جر و بحث نمایید.
- چند کلمهٔ مترادف را مثال بدهید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان مفهوم تفاهم و خودگذری را فهمیده اند؟
۲- آیا کلمه‌های مترادف را شناخته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، در بارهٔ اضرار منازعه دو جملهٔ با مفهوم در کتابچهٔ کار خانه‌گی خود بنویسید

صلح را از کجا آغاز کنیم؟

هدف: فهمیدن اهمیت صلح، خواندن و نوشتن

پرسشها:

۱ صلح چیست؟ کی در این باره چیزی می‌گوید؟

۲ ما صلح را از کی شروع نماییم؟

۳ صلح برای خانواده، محیط و اجتماع چه فایـــده‌هایی دارد؟ کدام یکی از شمـــا می‌توانید در مورد، چیزی بگویید؟

در قدم اول ضرور است تا صلح را از خود شــروع نمــاییم، تا خود را اصلاح نسازیم دیگران را اصلاح کرده نمی‌توانیم

وعظ و نصیحت ما وقتی بر دیگران تأثیر می‌گذارد که مــا خود عامل آن نصایح باشیم

پیغمبران که دیگران را به صلح و دوستی، راســت کــاری اخلاق نیکو، خیر اندیشی و سایر صفات نیکو دعوت کرده اند؛ خود آنها دارای آن صفات بوده اند

پس بهتر است تا ما طرز تفکر، گفتار و عمل خود را صلح آمیز بسازیم آداب اجتماع را در نظر گرفته و از اعمال خشونت‌بار دوری جوییم

محاوره:

تورگل از رحیم داد پرسید: ما صلح را از کجا آغاز کنیم؟

در قدم اول ضرور است تا صلح را از خود شروع کنیم

پیغمبران، مردم را به چه دعوت کرده اند؟

پیغمبران، مردم را به صلح و دوستی خیر اندیشی و سایر صفات نیکو دعوت کرده اند

صلح آمیز شدن ما باعث چه می‌شود؟

صلح آمیز شدن ما باعث می‌شود تاصلح در خانواده، محیط کار و بالآخره در اجتماع ما ایجاد گردد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در مورد خوبی‌های صلح و اینکه چه قسم صلح را از خود آغاز کنیم توضیحات ارائه نمایید.
- به شاگردان موقع بدهید تا در بارۀ اهمیت صلح در خانواده و اجتماع صحبت نمایند.
- کلمه‌های متضاد درس را برای شاگردان معرفی کنید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان در گروه ها تقسیم شده و درس جدید را به کمک یکدیگر تکرار کنند.
- در مورد صلح صحبت نموده و نتیجه را یکی از شاگردان به دیگران بیان کند.
- چند کلمهٔ متضاد را نشان بدهید مثال: جنگ- صلح.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان اهمیت صلح را فهمیده اند؟
۲- آیا خواندن و املای درس جدید را دانسته اند؟
۳- آیا کلمه‌های متضاد را شناخته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، در بارهٔ صلح یک مقاله را که در سه سطر باشد در کتابچهٔ کارخانه‌گی خود بنویسید

حسادت

هدف: شناختن حسادت، دانستن بدیهای آن، خواندن و نوشتن

پرسشها:

① آیا مفهوم حسادت را می‌دانید؟ بگویید.
② انسان‌های حسود چه قسم زنده‌گی دارند؟
③ موقف انسانهای حسود در اجتماع چه قسم است؟
④ آیا شما گاهی با انسان حسود برخورده اید؟

حسادت یک احساس خراب بوده، تنگ نظری و بدبینی را به وجود می‌آورد کسانی که این احساس را دارند حسود گفته می‌شوند انسانهای حسود همیشه به مال و زنده‌گی دیگران چشم می داشته باشند این اشخاص زیادتر متوجه کسانی اند که با آنها روابط نزدیک دارند اگر شخص حسود بفهمد که یکی از دوستانش نسبت به وی زنده‌گی بهتر دارد؛ متأثر شده و احساس نا آرامی می‌کند

انسانهای حسود با این رویه و احساس شان همه را از خـود گریزان ساخته و روابط خود را در اجتماع خراب مـی‌سـازند حسادت به جز پشیمانی و خـراب شـدن دوسـتی‌هـا فایـدۀ دیگری نخواهد داشت پس باید از این مرض خطرناک خود را نگهداریم

محاوره:

زلمی از میا گل پرسید: حسادت چه را می‌گویند؟

حسادت یک احساس خراب بوده، تنگ نظـری و بـد بینـی را می‌گویند

انسان‌های حسود همیشه در فکر چه اند؟

انسان‌های حسود همیشه به مال و زنـده‌گـی دیگـران چـشم می‌داشته باشند

حسادت زنده‌گی را برای انسان مانند چه می‌سازد؟

حسادت زنده‌گی را برای انسان مانند زندان سـاخته و بـه جـز پشیمانی و خراب شدن دوستی‌ها فایدۀ دیگری نخواهد داشت

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در بارۀ بدی‌های حسادت توضیحات بدهید.
- درس جدید را برای شاگردان بخوانید و سـه سـطر اول را بـرای آن‌هـا امـلا بگویید.
- به شاگردان هدایت بدهید که در درس جدید صفت را نشان بدهند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، در گروه ها تقسیم شده و درس جدید را تکرار نمایید.
- در بارۀ حسادت و اشخاص حسود صحبت کنید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان، مفهوم حسادت را فهمیده اند؟
۲- آیا بدی‌های حسادت را دانسته اند؟
۳- آیا خواندن و املای کلمه‌های جدید درس را آموخته اند؟

کارخانه‌گی:

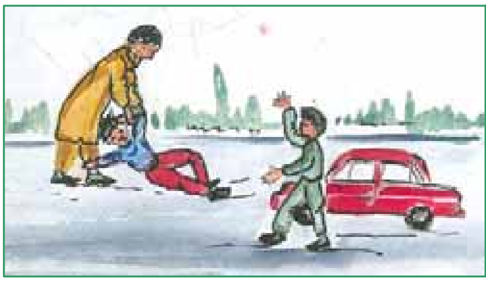
شاگردان عزیز، در بارۀ حسادت یک مقاله که کمتر از دو سطر نباشد بنویسید

حادثه

هدف: شناخت حادثه، رعایت قوانین ترافیک، خواندن و املای کلمه‌های جدید درس

پرسشها:

(۱) آیا در بارهٔ رسم‌های بالا گپ زده می‌توانید؟
(۲) تا حال کدام حادثهٔ ترافیکی را دیده اید؟
(۳) برای آن که حادثهٔ ترافیکی رخ ندهد چه باید کنیم؟

روزی میرگل باخواهرش زینب برای خریداری نان خشک به طرف نانوایی روان بودند ناگهان موتری آمد و با میرگل تصادم نمود که به اثر این حادثه او شدید زخمی شد

زینب با دیدن این صحنه گریه و ناله را شروع کرد مرد راهروی که از آنجا می‌گذشت با دیدن این صحنه به کمک شتافت و میرگل را به شفاخانه رساند

میرگل بعد از دو هفته خوب شد و از شفاخانه خارج گردید اما پای راستش‌که در اثر این حادثه صدمه دیده بود کمی می‌لنگید او به خاطر زخم پایش جگر خون بود و گریه می‌کرد،

زینب او را دلداری داد و گفت: برادرجان غمگین مباش شکر خداوند ج که از این حادثه زنده بر آمدی پای افگار مانع درس خواندن و کار برایت نخواهد شد

محاوره:

سورگل از خالد پرسید: میرگل با خواهرش به کجا روان بودند؟

میرگل با خواهرش زینب برای خریداری نان خشک به طرف نانوایی روان بودند

ناگهان چه حادثهٔ رخ داد؟

ناگهان موتری آمد و با میرگل تصادم نمود

در اثر این تصادم چه کسی زخمی شد ؟

به اثر این تصادم میرگل شدید زخمی‌شد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در بارهٔ انواع حادثه به شاگردان توضیحات بدهید.
- شاگردان را رهنمایی کنید که در حد امکان، خود را از حوادث نگاه دارند (مثال: مراعات کردن قوانین ترافیکی)
- به شاگردان گوشزد نمایید که در برابر حوادث از تحمل کار بگیرند. (مثال: معیوبیت، از دست دادن یک جنس قیمتی...).

فعالیت شاگردان:

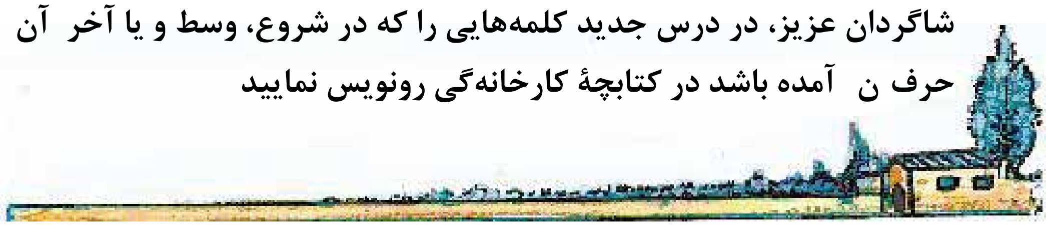
- شاگردان عزیز، درس جدید را خاموشانه تکرار نمایید.
- در صورتیکه کدام حادثهٔ ترافیکی را دیده باشید یکی بـه دیگـر خـود قصه کنید.
- در بارهٔ تحمل در برابر حادثه صحبت صورت گیرد.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان حادثه را شناخته اند؟
۲- آیا تحمل در برابر حوادث را فهمیده اند؟
۳- آیا خواندن، نوشتن و املای درس حادثه را دانسته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، در درس جدید کلمه‌هایی را که در شروع، وسط و یا آخر آن حرف ن آمده باشد در کتابچهٔ کارخانه‌گی رونویس نمایید

حرکت‌های جسمانی

هدف: شناخت حرکت‌های جسمانی، فواید آن، خواندن و نوشتن

پرسشها:

① در رسم چه دیده می‌شود کی می تواند چیزی بگوید؟
② در بارۀ حرکت‌های بدنی کی می‌تواند سخن بگوید؟
③ کدام یک از شما می‌توانید چند حرکت بدنی را اجرا کنید؟

احمد به شریف گفت: من هر روز حرکت‌هـای بـدنی را اجـرا می‌نمایم

شما این حرکت‌ها را در کجا انجام می‌دهید؟

من هـر روز قبل از برآمدن آفتاب درصحن حویلی ایـن حرکت را انجام می دهم

چند قسم حرکت‌ها را انجام می‌دهید؟

حرکت دست، پا، گردن، سر، کمر

این حرکت‌ها چه فایده دارد؟

با اجرای این حرکت‌ها اعضای بدن قوی می‌شود

احمد جان، تشکر من هم بعد از این، همین‌کار را می‌کنم

رهنمای معلم:

- استاد محترم، عنوان درس را روی تخته برجسته بنویسید و در بارهٔ فواید حرکت‌های جسمانی توضیحات بدهید.
- کلمه‌های جدید را املا بگویید.
- متن درس را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید.
- درس را توسط دو نفر شاگرد محاوره کنید.

فعالیت شاگردان:

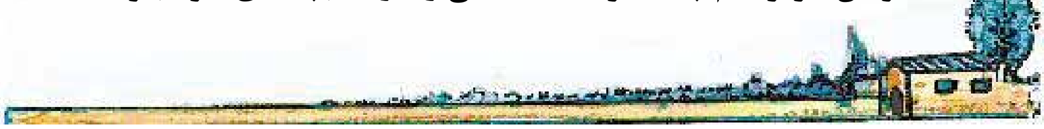
- شاگردان عزیز، متن درس را دقیق بخوانید.
- با کلمه‌های انجام، قبل، فایده و اعضا جمله بسازید.
- در بارهٔ فواید حرکت‌های بدنی با یک دیگر صحبت کنید.
- حرکت‌های بدن را در داخل صنف تمثیل نمایید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان متن درس را درست خواندند؟
۲- آیا املای کلمه‌های جدید درس را آموخته اند؟
۳- آیا مفهوم درس را فهمیده اند؟
۴- آیا حرکت‌های جسمانی را خوب اجرا کردند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، نام چند حرکت جسمانی را در کتابچه‌های خود بنویسید

طفل بی‌احتیاط

هدف: فهمیدن عواقب بی‌احتیاطی، خواندن و نوشتن کلمه‌ها

پرسشها:

(۱) خوردن میوه‌های ناشسته انسان را چه می‌سازد؟

(۲) میوه را قبل از شستن با چه باید بشوییم؟

انور بی احتیاط بود هیچ وقت حفظ الصحه را مراعات نمی‌کرد او هر روز از دکان نزدیک مکتب میوه می‌خرید و آن را ناشسته می‌خورد، که ناگهان نزدیک امتحان مریض شد و از امتحان باز ماند یک روز با یک تعداد از همصنفان ما به دیدنش رفتیم او از اینکه از امتحان بازمانده بود بسیار جگرخون بود من برایش گفتم: دوست عزیز، اگر احتیاط می‌کردی و میوهٔ ناشسته را نمی‌خوردی به این روز گرفتار نمی‌شدی بعد از این وقتی‌که میوه می‌خوری باید آن را با محلول کلور شسته بخوری؛ زیرا میوه‌های ناشسته انسان را مریض می‌سازد

بعـد از چنـدی انور صحـت یافت و برای امتحـــان آینـده آمـاده‌گی گـرفـت و با خود عهد کرد کـه دیگـر در خـوردن میوه‌ها احتیاط کند

محاوره:

رحیم داد از امین الله پرسید: انور چه را مراعات نمی‌کرد؟

انور هیچ وقت حفظ الصحه را مراعات نمی‌کرد او هـر روز از دکان نزدیک مکتـب میـوه مـی‌خریـد و آن را ناشـسته می‌خورد

باز چه شد؟

ناگهان نزدیک امتحان مریض شد و از امتحان باز ماند

از اینکه مریض شد و از امتحان باز ماند جگرخون بود؟

بلی، او از اینکه از امتحان باز مانده بود بسیار جگرخـون بود

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را بالای شاگردان خوانده و از آنها راجع به عواقب بی احتیاطی معلومات بخواهید.
- شاگردان را در انجام فعالیت‌های داده شده رهنمایی کنید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، به گروه ها تقسیم شده و کلمه‌های (امتحان مریض، حفظ الصحه و ناشسته) را هجا کرده و بعد آن‌ها را در جمله استعمال کنید.

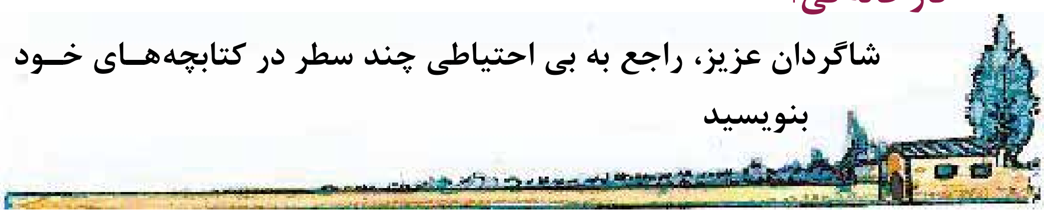
ارزیابی:

۱- آیا شاگردان متن درس را درست خواندند؟

۲- آیا به عواقب بد بی احتیاطی پی برده اند؟

۳- آیا کلمه‌ها را درست در جمله استعمال کردند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، راجع به بی احتیاطی چند سطر در کتابچه‌های خود بنویسید

تیتانوس

هـــدف: شنـاخـت مـرض تیتـانــوس، وقایه ازین مرض، خواندن، نوشتن و گذاشتن علامه‌های (، ؟)

پرسشها:

① در رسم چه کسانی را می‌بینید؟

② وقتی یک جای بدن ما زخـم می‌شود چه باید بکنیم؟

اسد در کوچه مصروف کاغذ پران بازی بود ناگهان به پـایش میخ داخل شد، برای اینکه خون ایستاده شود بالای زخم خاک انداخت، بعد از چند ساعت پایش پندید و از گشت و گذار ماند هنگامی که پدرش خبر شد او را به کلنیک برد، وقتی داکتـر او را معاینه کرد گفت: که پسر شما به مرض تیتانوس گرفتار شده است داکتر او را پیچکاری تیتانوس کرد و گفت که نباید بـالای زخم، اگر چه کوچک هم باشد، خاک انداخت

محاوره:

نجیب از احمد پرسید: اسد در کوچه چه می‌کرد؟

اسد در کوچه مصروف کاغذ پران بازی بود

ناگهان چه شد ؟

ناگهان در پایش میخ داخل شد

اسد برای ایستاده شدن خون چه کرد؟

اسد برای ایستاده شدن خون، بالای زخم خاک انداخت

بعد چه شد؟

بعد از چند ساعت پای او پندید

رهنمای معلم:

- استاد محترم، کلمه‌های جدیـد درس را روی تختـه بنویـسید وآن را بـالای شاگردان بخوانید.
- مفهوم درس را برای شاگردان بگویید.
- در مورد گذاشتن علامه‌های نقطه و سوالیه (. و ؟) برای شاگردان معلومـات بدهید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک همدیگر بخوانید.
- خانه‌های خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های داخل قـوس روی تختـه تکمیل نمایید:

الف: اسد در کوچه.......... کاغذ پران بازی بود.   (مصروف – مسروف)

ب: بعد از چند .... پای اسد پندید.   (صاعت - ساعت)

ج: او به مرض .... گرفتار شده است.   (تیتانوس - تیتانوث)

- علامه‌های نقطه و سوالیه (. و ؟) را در جمله‌های زیر به کار ببرید:

الف: اسد در کوچه چه می‌کرد ......

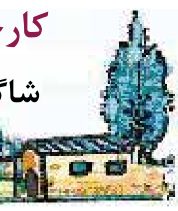
ب: او به مرض تیتانوس گرفتار شده است....

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟

۲- آیا مرض تیتانوس را شناخته اند؟

۳ - آیا جای گذاشتن (. و ؟) را د ر جمله شناخته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، دو سطر اول درس را رونویس کنید

داکتر

هدف: شناختن داکتر، وظیفهٔ او، خواندن، نوشتن و تلفظ درست کلمه‌ها

پرسشها:

(۱) در رسم بالا چه کسانی را می‌بینید؟
(۲) آیا گاهی پیش داکتر رفته اید؟
(۳) در صنف شما کی می‌خواهد در آینده داکتر شود؟

اسد کمی مریض بود به همراه مادرش پیش داکتر رفت داکتر بعد از معاینه برایش نسخهٔ دوا داد، وقتی که دوا را گرفت به خانه آمد و از مادرش پرسید: مادرجان، وقتی که کلان شوم من هم می‌توانم داکتر شوم؟ مادرش جواب داد: بلی پسرم، داکترها هم مثل تو یک روز شاگرد بودند، درس خواندند، زحمت کشیدند تا اینکه داکتر شدند در آینده همین شما شاگردان مکتب هستید که معلم، داکتر، انجنیر، مهندس پیلوت و غیره می‌شوید

محاوره:

فرید از زلمی پرسید: اسد کجا رفته بود؟
اسد پیش داکتر رفته بود
داکتر برایش چه داد؟
داکتر بعد از معاینه برایش نسخهٔ دوا داد
اسد از مادرش چه پرسید؟
از مادرش پرسید وقتی که کلان شوم من هم می‌توانم داکتر شوم
مادرش چه گفت؟
مادرش جواب داد: بلی پسرم داکترها هم مثل تو یک روز شاگرد بودند، درس خواندند، زحمت کشیدند تا اینکه داکتر شدند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس را با آواز بلند و روان برای شاگردان بخوانید.
- کلمه‌های جدید درس را بالای تخته بنویسید و به شاگردان هدایت بدهیدکه به نوبت با آواز بلند آن‌ها را بخوانند و دیگران دقیق گوش نمایند
- گذاشتن کامه در جمله را برای شاگردان بفهمانید طور مثال:(داکترها هم مثل تو یک روز شاگرد بودند، درس خواندند، زحمت کشیدند تا اینکه داکتر شدند.)

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، در مورد رسم درس با همدیگر صحبت کنید و تبصره نمایید.
- یک تن از شاگردان درس را بخواند و دیگران دقیق گوش کنند.

جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داده شده در کتابچه‌های تان تکمیل نمایید:

۱- اسد کمی .... بود.

الف: جگرخون

ب: خوشحال

ج: مریض

۲- به همراه .... پیش داکتر رفت.

الف: کاکایش

ب: مادرش

ج: پدرش

۳- داکتر بعد از معاینه برایش .... دوا داد.

الف: پول

ب: میوهٔ

ج: نسخهٔ

۴- داکترها هم مثل تو یک روز .... بودند.

الف: شاگرد

ب: دکاندار

ج: معلم

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان، داکتر و وظیفهٔ او را شناخته اند؟

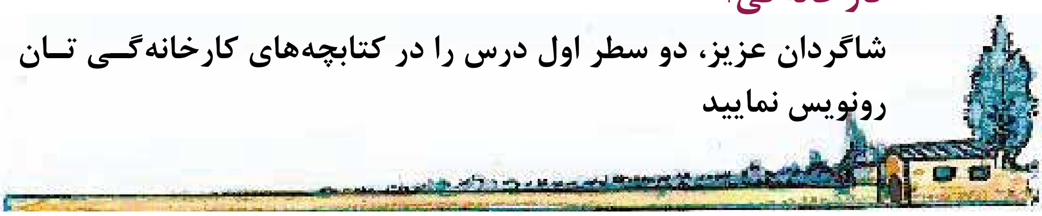
۲- آیا خواندن و نوشتن کلمه‌های جدید درس را فهمیده اند؟

۳- آیا املای درس جدید را آموخته اند؟

۴- آیا جای گذاشتن و یرگول یا کامه را در جمله‌ها دانسته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، دو سطر اول درس را در کتابچه‌های کارخانه‌گی تان رونویس نمایید

حفاظت چشم‌ها

هـــدف: شنـاخت چشـم، فهمیدن وظیفه و حفاظـت آن خواندن و نوشتن

پرسشها:

① در تصویر چه را می‌بینید؟
② خداوند(ج) چرا برای ماچشم داده است؟
③ برای محافظت چشم‌ها چه باید بکنیم؟

چشم‌ها اعضای بسیار مهم بدن ما اند که با آنها هر چیز را دیده می‌توانیم اگر چشم نمی‌داشتیم هیچ چیز را دیده نمی‌توانستیم و مانند آدمهای نابینا می‌بودیم پس برای حفاظت چشم‌های خود باید توجه زیاد نماییم

بعضی اشخاص عادت دارند که بدون مشورهٔ داکتر از عینک ذره بینی استفاده می‌نمایند و یا دواهای مختلف را به چشم خود می‌چکانند که این کار بسیار ضرر دارد، همچنان بی‌خوابی نیز برای چشم مضر است

برای پاک کردن چشم‌ها باید از تکهٔ نرم کار گرفته شود خوردن شلغم، زردک، شیر، تخم و جگر برای سلامتی چشم‌ها بسیار فایده دارد

محاوره:

اکرم از حامد پرسید: اگر چشم نمی‌داشتیم چه می‌شد؟

اگر چشم نمی‌داشتیم مانند آدم‌های نابینا می‌بودیم

کدام چیزها برای چشم‌ها ضرر دارد؟

بی‌خوابی و انداختن دواهای مختلف به چشم بدون مشورهٔ داکتر بسیار ضرر دارد

خوردن کدام چیزها برای سلامتی چشم‌ها فایده دارد؟

خوردن شلغم، زردک، شیر، تخم و جگر برای سلامتی چشم فایده دارد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در مورد حفاظت چشمها توضیحات بیشتر بدهید.
- کلمه‌های جدید درس را بالای تخته نوشته و به شاگردان هدایت بدهید که به نوبت آنها را با آواز بلند بخوانند.
- گذاشتن علامهٔ کامه (،) را در جمله از شاگردان بپرسید. طور مثال: (خوردن شلغم، زردک، شیر، تخم و جگر) برای سلامتی چشم‌ها فایده دارد.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک همدیگر بخوانید.
- در مورد حفاظت چشم‌ها صحبت نموده، نظر بدهید.
- جمله‌های نامکمل را با کلمه‌های داخل چوکات روی تخته تکمیل نمایید:

۱- چشم‌ها یک عضو بسیار مهم........... است.

۲- برای .... چشم‌های خود باید توجه زیاد نماییم.

۳- بی خوابی نیز برای چشم‌ها .... است.

۴- برای پاک کردن چشم‌ها باید از تکهٔ...... کار گرفته شود.

نرم
حفاظت
بدن
مضر

ارزیابی:

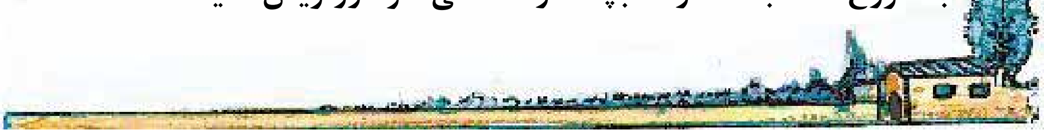
۱- آیا وظیفهٔ چشم‌ها را فهمیده اند؟

۲- آیا طریق حفاظت چشم‌ها را دانسته اند؟

۳- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، درس جدید را دقیــق بخوانید و چند کلمه یی را که با حرف ب شروع شده باشد در کتابچهٔ کار خانه‌گی خود رونویس کنید

آتش در جنگل

هدف: دانستن ارادهٔ قوی در برابر سختی‌ها، کمک، همکاری، خواندن و نوشتن کلمه‌ها

پرسشها:

(۱) در رسم چه را می‌بینید؟

(۲) حیوانات چه می‌کنند؟

(۳) آیا گاهی به کدام مشکلی روبرو شده اید ؟ و اگر شده اید چطور آن مشکل را حل کرده اید؟

یک روز در جنگل کلانی که حیوانات زیادی در آن زنده‌گی می‌کردند؛ آتش در گرفت، تمام حیوانات رو به گریز نهادند مگر مورچه‌ها فرار نکردند، چون آنها مطمئن بودند اگر آتش نزدیک شود آنها به داخل زمین پناه می‌برند

فیل از یک مورچه پرسید که شما نمی‌گریزید؟ مورچه گفت: نه، ما می‌خواهیم آتش را خاموش سازیم گپ مورچه بالای فیل تأثیر کرد و برای همه حیوان‌ها گفت که باید به کمک همدیگر آتش راخاموش نماییم، آنها گپ فیل را قبول کردند از دریا آب آوردند و بالای آتش انداختند تا اینکه آتش خاموش شد، فیل از همت مورچه‌ها به حیوانات حکایت کرد، تمام حیوانات جنگل از مورچه‌ها تشکر و قدردانی کردند

محاوره:

الف شاه از جنت گل پرسید: در جنگل کدام حیوان‌ها زنده‌گی می‌کردند؟

در جنگل حیوان‌های مختلف زنده‌گی می‌کردند

در کجا آتش در گرفت؟

در جنگل آتش در گرفت و تمام حیوان‌ها رو به گریز نهادند

مورچه چه گفت؟

گفت ما می‌خواهیم آتش را خاموش سازیم

رهنمای معلم:

- استاد محترم، شاگردان را تشویق کنید که درک شان را از تصویر بیان کنند.
- قصه را بالای شاگردان خوانده و مفهوم آن را برای آن‌ها بگویید. کرکترهـای قصه را برای شاگردان معرفی کنید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، به گروه ها تقسیم شـده و هـر گـروپ از روی مـتن قـصه چهار کلمه را انتخاب کرده و بعد آن کلمه‌ها را در جمله استعمال کنند.

ارزیابی:

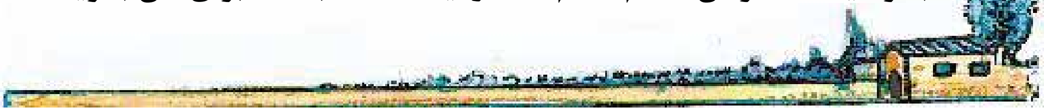
۱- آیا شاگردان مطلب قصه را فهمیده اند؟

۲- آیا قصه را درست خواندند؟

۳- آیا کرکترهای قصه را شناخته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، این قصه را به اعضای خانوادۀ خود بگویید و بعـد از آنهـا بخواهید که اگر آن‌ها هم کدام قصه را یاد داشته باشند برای تان بگویند

وطن ما

هدف: شناختن (وطن)، جاهای تاریخی، رنگ‌های بیرق، خواندن، نوشتن و محاوره کردن

پرسشها:

١ در رسم بالا چه‌ها را می‌بینید؟
٢ پایتخت وطن ما چه نام دارد؟
٣ بیرق ملی ما چه رنگ دارد؟

وطن عزیز ما افغانستان یک کشور کوهستانی بــوده دارای کوه‌های بلند، تپه‌ها و دشت‌های سر سبز است

وطــن مــا خــاک حاصــل خیــز دارد و دارای میــوه‌هــا و سبزی‌های گوناگون می‌باشد دین ما اسلام و زبان‌های ملی و رسمی ما دری و پشتو است

بیرق ملی ما سه رنگ دارد سیاه، سرخ و سبز ما وطــن خودرا دوست داریم و در آبــادی آن از دل و جــان کوشــش می‌کنیم

محاوره:

جنت گل از حبیب الله پرسید: وطن ما چه نام دارد؟

وطن ما افغانستان نام دارد

وطن ما چه قسم خاک دارد؟

وطن ما خاک حاصل خیز دارد

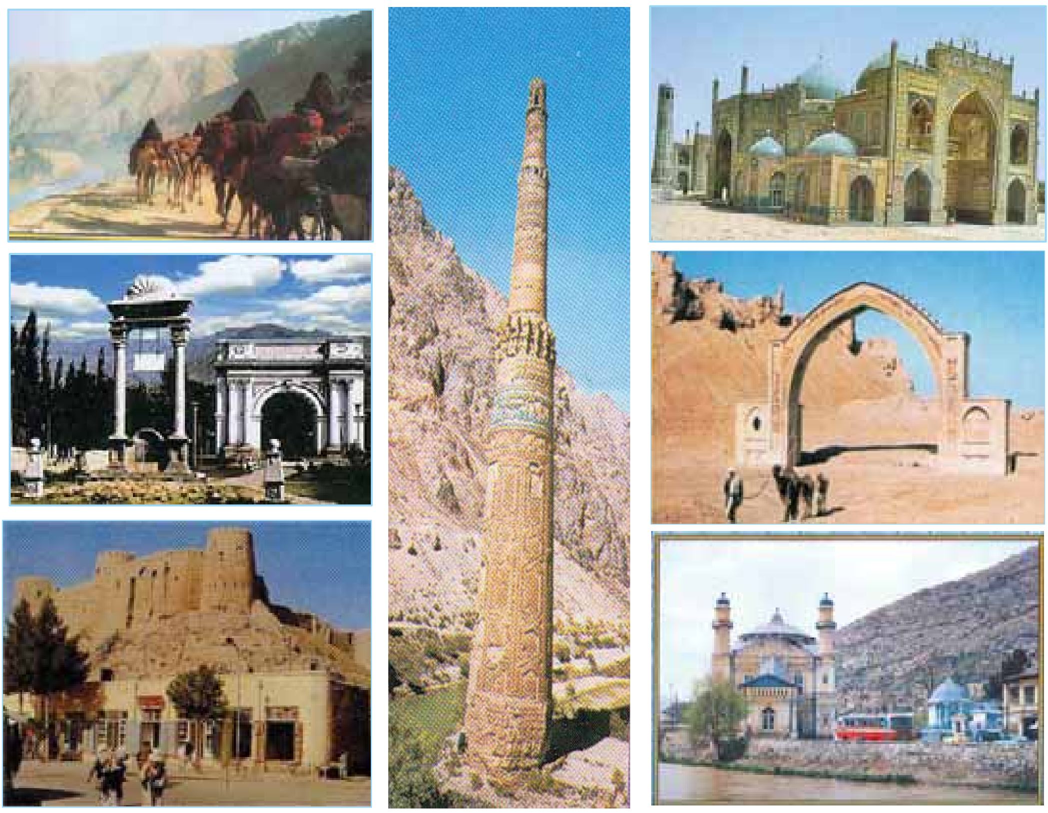
زبان‌های ملی و رسمی ما کدامها اند؟

زبان‌های ملی و رسمی ما دری و پشتو است

بیرق وطن عزیز ما چند رنگ دارد

بیرق ما سه رنگ دارد سیاه، سرخ و سبز

بیایید با افغانستان آشنا شویم

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس را بـالای شـاگردان بخوانیـد و بـرای آن‌هـا راجـع بـه شهرهای بزرگ و جاهای تاریخی افغانستان معلومات بدهید.
- رنگ‌های بیـرق افغانـستان را بـرای شـاگردان معرفـی کـرده و آن‌هـا را بـه فعالیت‌های داده شده رهنمایی کنید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، به گروه ها تقسیم شده و هر گروه نـام پـنج شـهر افغانستان را پیدا کنند. بعد معلم صاحب نـام‌هـای شـهرهای هـر گروه را بالای تخته لست نماید.
- در درس «وطن» سه کلمه‌یی را که به حرف (الف) آغاز مـی‌شـود پیدا کرده در کتابچه‌های خود بنویسید و بعد برای آنها جمله بسازید.

(۱) ______ (۲) ______ (۳) ______

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن درس جدید را دانسته اند؟
۲- آیا نام شهرها و رنگ‌های بیرق را گفته توانسته اند؟
۳- آیا کلمه‌هایی را که به حرف (الف) آغاز می‌شود پیدا کرده توانسته اند؟

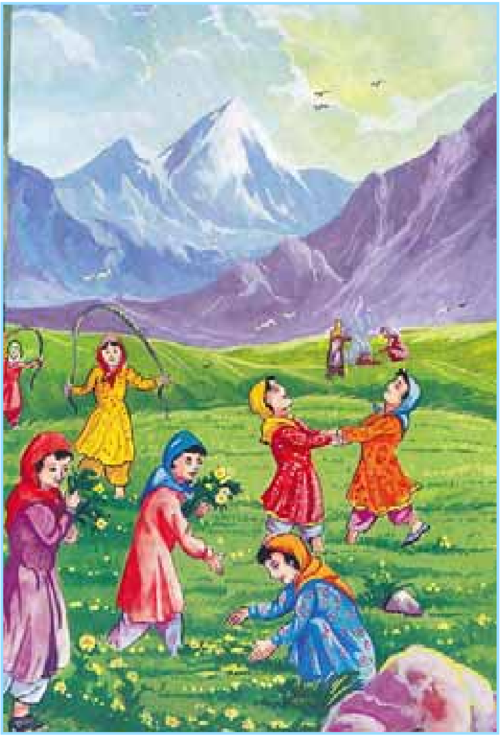
کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، از والدین خود نام شهرهای بزرگ افغانستان را بپرسید و فردا در صنف برای همصنفان تان بگویید

میلهٔ نو روز

هدف: شناخت میلهٔ نوروز، خواندن، نوشتن و فهمیدن کلمه‌های متضاد

پرسشها:

① میله چیست؟

② میلهٔ نوروز را در کجا می‌گیرند؟

③ در میلهٔ نوروز مردم ما چه می‌کنند؟

روز اول سال را نوروز می‌گویند در کشور ما این روز را خجسته می‌دانند و میله مـی‌گیرنـد در این روز مردم خوشی می‌کننـد، لباس پاک می‌پوشنـد و بـرای میله بالای تپه‌ها و یا به بـاغ‌هـا می‌روند، این روز را به فال نیـک گرفته می‌خواهند تا آخـر سـال خوشی نصیب شان شود در روز نـوروز دهقـان‌هـا بـه خـاطر زیبایی و سر سـبزی قریـه‌هـا و شهرها نهال شانی می‌کنند و مردم ما نیز در میلهٔ نهال شـانی و سر سبزی شهر، کوچه و ده خود حصه می‌گیرند

 محاوره:

طوطی گل از علم شاه پرسید: روز اول سال را چه می‌گویند؟

روز اول سال را نوروز می‌گویند

در این روز مردم چه می‌کنند؟

در این روز مردم خوشی می‌کنند، لباس پاک می‌پوشند و برای میله بالای تپه‌ها و یا به باغ‌ها می‌روند

در روز نوروز دهقان‌ها چه می‌کنند؟

در روز نوروز دهقان‌ها به خاطر زیبایی و سر سبزی قریه‌ها و شهرها نهال شانی می‌کنند

مردم ما چه می‌کنند؟

مردم ما نیز در میلۀ نهال شانی و سرسبزی شهر کوچه و ده خود حصه می‌گیرند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، متن درس را بالای شاگردان خوانده و راجع به نوروز برای آن‌ها معلومات بدهید.
- دو سطر متن درس میله نوروز را برای شاگردان املا گفته و از آنها معنای بعضی لغات را بپرسید.
- در بارۀ کلمه‌های متضاد برای شاگردان معلومات بدهید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، به گروه‌ها تقسیم شده و راجع به این که مردم ما نوروز را چه قسم تجلیل می‌کنند صحبت نمایید.
- چند کلمه را از روی متن انتخاب کرده و آنرا در جمله‌ها استعمال کنید.
- کلمه‌های متضاد داده شده را از روی چوکات پیدا کرده و در کتابچه بنویسید.

۱- خوشی	---------	شب
۲- پاک	---------	غم
۳- روز	---------	کثیف

ارزیابی:

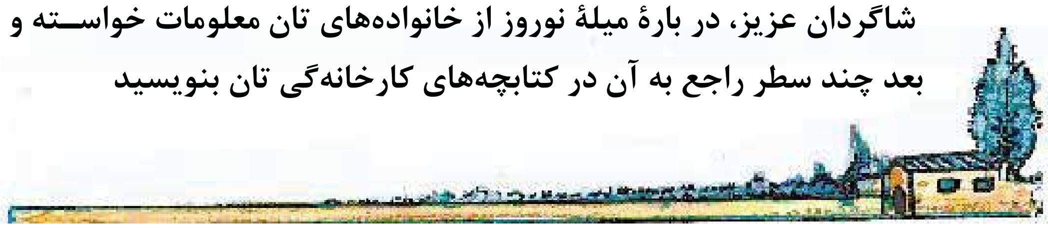
۱- آیا شاگردان متن درس را خوانده توانسته اند؟

۲- آیا املای جمله‌های متن را آموخته اند؟

۳- آیا در بارهٔ میله نوروز چیزی گفته توانسته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، در بارهٔ میلهٔ نوروز از خانواده‌های تان معلومات خواسته و بعد چند سطر راجع به آن در کتابچه‌های کارخانه‌گی تان بنویسید

میلهٔ سمنک

هدف: شناخت سمنک و میلهٔ آن، فهمیدن شعر، خواندن و نوشتن

پرسشها:

۱ در رسم بالا چه را می‌بینید؟ در مورد آن صحبت کنید.

۲ سمنک در کدام وقت سال داده می‌شود؟

۳ کدام یک از شما سمنک را دیده و یا خورده اید؟

سمنک در جوش ما کفچه زنیم　　دیگران در خواب ما دفچه زنیم
سمنـــــک نذر بهار اســـــت　　میلـــهٔ شـــب زنده دار اســـت
این خوشی سالی یکبار اســت
ســـال دیگــــر یــا نصیــب
بی شکــــر شیــرینـــی دارد　　خـــود به خـــود رنگینی دارد
طعم خوش چون فــرنی دارد
ســـال دیگـــر یا نصیـــب
سمنک در جوش ما کفچه زنیم　　دیگران درخواب ما دفچه زنیم

محاوره:

لیلا از شریفه پرسید: سمنک چیست؟

سمنک یک نذر است

این نذر را در چه وقت سال می‌دهند؟

این نذر را در فصل بهار می‌دهند

سمنک چه قسم مزه دارد؟

مزۀ سمنک مثل فرنی شیرین است

رهنمای معلم:

- استاد محترم، شعر سمنک را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید.
- شعر را برای شاگردان معنا نمایید.
- در مورد میله سمنک برای شاگردان معلومات بدهید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، شعر میله سمنک را با کمک یک دیگر بخوانید.
- در بارۀ میلۀ سمنک صحبت نمایید.
- جمله‌های نامکمل را با کلمه‌های داده شدۀ مناسب روی تخته تکمیل نمایید.

۱- سمنک میله ....

- بهار است؟
- تابستان است؟

۲- دیگران در خواب............

- ما خوشی کنیم؟
- ما خنده کنیم؟
- ما دفچه زنیم؟

۳- این خوشی سال...........

- دو بار است
- چند بار است؟
- یک بار است

ارزیابی:

۱- آیا سمنک را شناخته اند؟

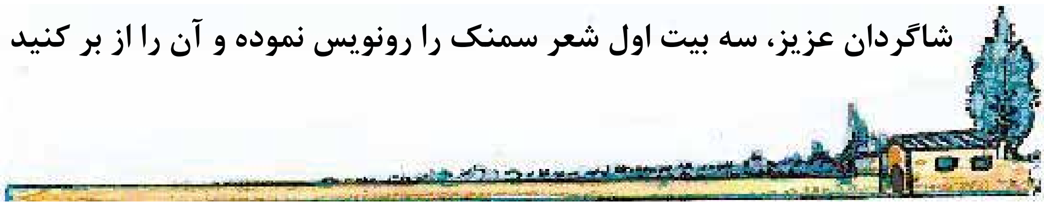
۲- آیا با میلهٔ سمنک آشنا شده اند؟

۳- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟

۴- آیا مفهوم شعر را دانسته اند؟

کارخانه‌گی:

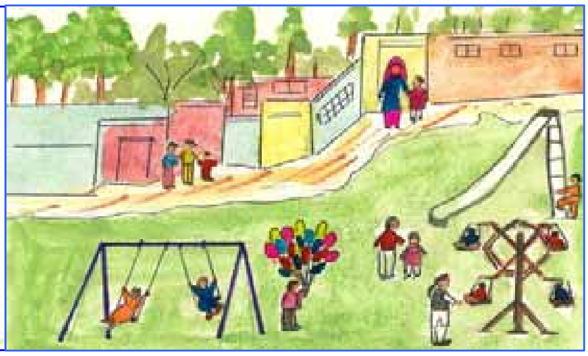
شاگردان عزیز، سه بیت اول شعر سمنک را رونویس نموده و آن را از بر کنید

عید قربان

هدف: شناختن عید قربان، خواندن، نوشتن و محاوره کردن

پرسشها:

1. در رسم بالا چه را می‌بینید؟
2. در روزهای عید چه می‌کنید؟
3. در روزهای عید کسانی که از هم دیگر آزرده اند چه می‌کنند؟

عید قربان یکی از عیدهای بــزرگ مــا مــسلمان‌هــا اســت کسانی که توانایی مالی دارند برای زیارت خانۀ خدا می‌رونــد و همچنان اشخاص دارا در یکی از روزهــای ایــن عیــد، گــاو گوسفند، بز یا شتر را قربانی نموده و خیرات می‌کنند

ما مسلمان‌ها در روزهای عید به احترام بزرگان مــی‌رویــم و عید مبارکی می‌کنیم انواع کلچــه و شــیرینی‌هــای مــزه‌دار می‌خوریم

در این روزها تمام مردم خوش می‌باشند و کسانی که از هم دیگر خفه اند باهم آشتی می‌کنند

محاوره:

احمد از کریم پرسید: دریکی از روزهای عید قربـان چـه را قربـانی و خیرات می‌کنند؟

در یکی از روزهای عید قربان گاو، گوسفند، بز و یا شتر را قربانی و خیرات می‌کنند

کسانی که توانایی مالی دارند به کجا می‌روند

کسانی که توانایی مالی دارند به زیارت خانۀ خدا می‌روند

کسانی که از هم دیگر خفه اند چه می‌کنند؟

کسانی که از هم دیگر خفه اند در روزهای عید با هم دیگر آشـتی می‌کنند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را برای شاگردان با آواز بلند بخوانید.
- کلمه‌های جدید درس را بالای تخته نوشته کرده و توسط شاگردان بخوانید.
- دو دو نفر از شاگردان را وظیفه بدهید که به نام خـود شـان درس جدیـد را محاوره نمایند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، در مورد برگزاری عید قربان با یک دیگر جر وبحـث نمایید.
- با کلمه‌های زیر جمله‌های با مفهوم و منظم بسازید:

الف: قربان، عید، بزرگ، از، های عید، است، ما، مسلمان‌ها، یکی

ب: هم دیگر، خفه، کسانی، از، که، با هم، استند، می‌کنند، آشتی

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدیدرا فهمیده اند؟

۲- آیا عید قربان را شناخته اند؟

۳- آیا محاوره کرده توانسته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، کلمه‌های: عید، قربـان، خیـرات و شـیرینی را در کتابچـۀ کارخانه‌گی به حروف تجزیه نمایید

بزکشی

هدف: شناختن بازی بزکشی، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در تصویر بالا کدام بازی را می‌بینید؟
(۲) این ورزش زیاد تر در کدام قسمت‌های وطن ما اجرا می‌شود؟
(۳) در صنف شما کی بازی بز کشی را دیده است؟

بزکشی یکی از بازی‌های قدیمی وطن ما است که در سمت شمال کشور ما زیاد تر رواج دارد

رفیع پسر مامایم یک اسپ بزکشی مقبول دارد، او هر روز از پاکی و سلامتی اسپ خود خبر گیری می‌کند و برای اسپش سه وقت خوراک و آب می‌دهد، نام این اسپ شیر افگن است رفیع با شیر افگن که یک اسپ بزکش است همه ساله در جشن استقلال کابل می‌آید و در مسابقهٔ بزکشی اشتراک می‌کند

وقتی که این بازی در شهر کابل دایر می‌شود یک تعداد زیاد اشخاص خارجی و داخلی برای دیــدن ایــن ورزش تماشــایی جمع می‌شوند

محاوره:

ستار از مراد پرسید: بزکشی چه قسم یک بازیست؟

بزکشی یکی از بازی‌های قدیمی وطن ماست

این بازی زیادتر در کدام قسمت کشور ما رواج دارد؟

این بازی در سمت شمال کشور زیاد تر رواج دارد

رفیع چه دارد؟

رفیع یک اسپ بزکش مقبول دارد

او هر روز چه می‌کند؟

او هر روز از پاکی و سلامتی اسپ خود خبرگیری می‌کند

او برای اسپش چه می‌دهد؟

او برای اسپش سه وقت خوراک و آب می‌دهد

نام اسپ رفیع چیست؟

نام اسپ او شیرافگن است

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید.
- به یکی ازشاگردان هدایت بدهید که درس جدید را با آواز بلند بخوانند و دیگران دقیق گوش نمایند.
- دو سطر زیر برای شاگردان املا گفته شود.
- هر وقت که این بازی در شهر کابل دایر می‌شود یک تعداد زیاد اشخاص خارجی و داخلی برای دیدن این ورزش تماشایی جمع می‌شوند.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک هم دیگر بخوانید.
- در مورد بازی بزکشی با هم دیگر صحبت نمایید.
- جمله‌های نامکمل زیر را با کلمه‌های داخل قـوس در کتابچـه‌هایتـان تکمیل نمایید.

الف: بزکشی یکی از بازی‌های قدیمی وطن...... است. (شما، او، ما)

ب: ... هر روز از پاکی و سلامتی اسپ خود خبرگیری می‌کند. (تو، او، آنها)

ارزیابی:

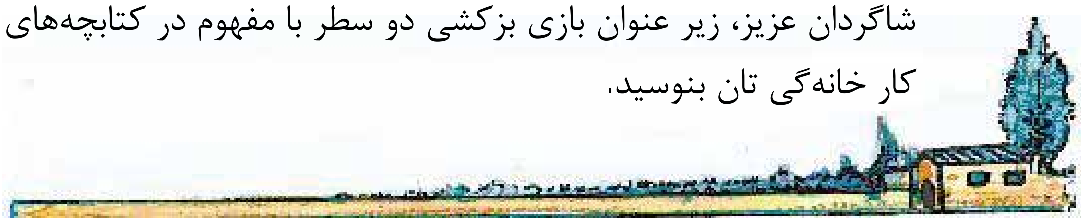
۱- آیا بازی بزکشی را شناخته اند؟

۲- آیا شاگردان درس جدید را درست خواندند؟

۳- آیا محاورۀ درس جدید را موفقانه انجام دادند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، زیر عنوان بازی بزکشی دو سطر با مفهوم در کتابچه‌های کار خانه‌گی تان بنوسید.

بوریا باف

هدف: آموختن سواد، فراگیری کسب و کار، خواندن و نوشتن

پرسشها:

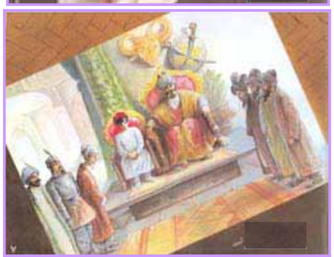
(۱) در رسم‌های زیر چه را می‌بینید؟

(۲) اشخاصی را که در رسم‌ها می‌بینید بگویید که چه می‌کنند؟

(۳) دیگر چه را در رسم می‌بینید؟

عبدالله یک بوریا باف غریب بود که از راه فروش بوریا نان شب و روز خود را پیدا می‌کرد

گرچه با سواد بود، اما باز هم زیادتر وقت خود را به بوریا بافی می‌گذرانید، روزی پادشاه از راه می‌گذشت با دیدن بوریا از گادی پایین شد و نزد عبدالله رفت و از اینکه از راه حلال نان پیدا می‌کند خوشش آمد پادشاه چون پسر نداشت وی را به فرزندی خود قبول کرده و با خود به قصر برد

بعد از مدتی عبدالله از قصر دزدی شد پادشاه از گم شدن پسر خوانده اش

بسیار جگر خون شد و به افراد خود وظیفه داد تا او را پیدا کنند روزی یکی از افراد پادشاه یک بوریا را خرید که در آن نام و آدرس عبدالله نوشته شده بود به این ترتیب پادشاه دوباره او را پیدا کرد

پادشاه می‌خواست به دزدانی که عبدالله را برده بودند جزا بدهد اما او از پادشاه خواست که آن‌ها را ببخشد، به پادشاه گفت: این‌ها حالا دزد نیستند، کسب بوریا بافی را از من یاد گرفته اند و بعد ازین می‌توانند از راه حلال نان پیدا کنند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، از شاگردان بخواهید تا قصه‌ی بوریا باف را بخوانند و راجع به مفهوم قصه با آن‌ها صحبت کنید.
- کرکترهای قصه را به شاگردان معرفی نمایید.
- فرق بین نقطه و شارحه را برای شاگردان توضیح کنید و آن‌ها را به اجرای فعالیت داده شده رهنمایی کنید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، به گروه ها تقسیم شده و هر گروه در جاهای خالی‌ها علامه‌های (:) و یا (.) را بگذارد.

عبدالله یک بوریا باف غریب بود ◯

از راه فروش بوریا نان پیدا می‌کرد ◯

عبدالله به پاد شاه گفت ◯ این‌ها حالا دزد نیستند ◯

- سه کلمهٔ را که به حرف (پ) آغاز می‌شود در متن درس پیدا کرده و در کتابچه‌های خود بنویسید.

(۱) پاد شاه ______ (۲) ______ (۳) ______ (۴) ______

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان درس جدید را درست خواندند؟

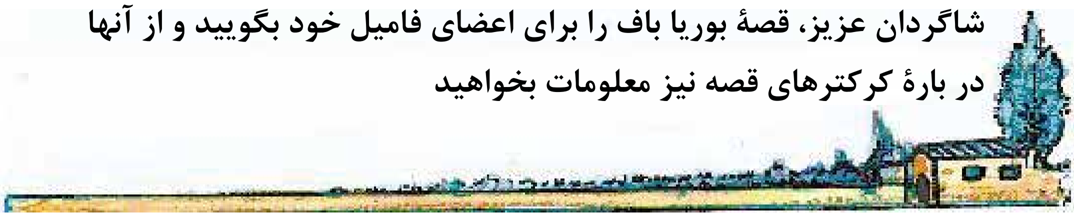
۲- آیا علامه‌های نقطه گذاری را فهمیده اند؟

۳- آیا مفهوم درس را دانسته اند؟

۴- آیا کرکترهای قصه را شناخته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، قصهٔ بوریا باف را برای اعضای فامیل خود بگویید و از آنها در بارهٔ کرکترهای قصه نیز معلومات بخواهید

نیشکر

هدف: شناخت نیشکر، چیزهای که از آن ساخته می‌شود، خواندن و نوشتن

پرسشها:

① در رسم مقابل کدام خوردنی را می‌بینید؟

② کدام یک از شما نیشکر را دیده و خورده اید؟

③ از نیشکر چه چیزها ساخته می‌شود؟

نیشکر در بعضی از قسمت‌های گرم وطن ما کشت می‌شود
از نیشکر بوره و گُر می‌سازند از بوره شیرینی‌های گوناگون ساخته می‌شود
خوردن بوره و شیرینی برای صحت فایده دارد؛ اما اگر زیاد خورده شود؛ انسان را مریض و گلو درد می‌سازد
هر وقتی که شیرینی می‌خوریم باید دندان‌های خود را بشوییم تا دندان درد نشویم

محاوره:

اکبر از حبیب پرسید: نیشکر در کدام قسمت‌های وطن ما کشت می‌شود؟
نیشکر در قسمت‌های گرم وطن ما کشت می‌شود
از نیشکر چه چیزها می‌سازند؟
از نیشکر بوره و گُر می‌سازند
از بوره چه ساخته می‌شود؟
از بوره شیرینی‌های گوناگون ساخته می‌شود

آیا خوردن بوره و شیرینی برای صحت ما فایده دارد؟
بلی، اما اگر زیاد خورده شود برای صحت ضرر دارد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید.
- کلمه‌های متضاد مثل: (فایده و ضرر) را به شاگردان طور ضمنی بفهمانید.
- دو سطر اول درس را املا گفته و صفت‌ها را در درس جدید برای شاگردان نشان بدهید.

فعالیت شاگردان:

- شاگردان عزیز، کلمه‌های جدید درس را بخوانید.
- صفت‌ها را در متن درس پیدا کرده و آن را بیرون نویس کنید.
- جمله‌های نا مکمل زیر را روی تخته بنویسید و بعد با کلمه‌های ستون مقابل تکمیل نمایید:

الف: از ...... قسم قسم شیرینی ساخته می‌شود.
ب: اما اگر زیاد خورد شود برای .... ضرر دارد.
ج: به وقتی که .... می‌خوریم باید دندان‌های خود را بشوییم

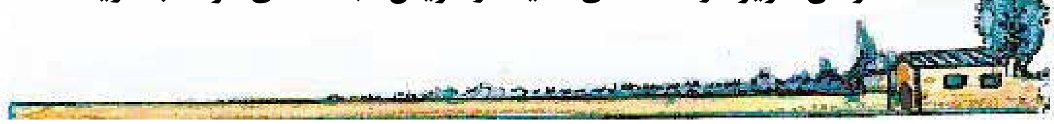
صحت
شیرینی
بوره

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان نیشکر را شناخته اند؟
۲- آیا نام چیزهای راکه از نیشکر ساخته می‌شود گفته توانسته اند؟
۳- آیا خواندن و نوشتن درس جدید را فهمیده اند؟
۴- آیا محاوره کرده توانسته اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، از کلمه‌های فایده و مریض جمله‌های کوتاه بسازید

چیستان‌ها

هدف: شناختن، فهمیدن، گفتن، خواندن و نوشتن

پرسشها:

١ تصویر را دیده در بارۀ آن چیزی بگویید؟
٢ در بارۀ چیستان کی چیزی گفته می تواند؟
٣ کدام شما می توانید یک چیستان بگویید؟

دیروز شاگردان صنف پنجم در صنف نشسته بودند که معلم صاحب پرسید کی چیستان یاد دارد؟

محمود گفت: من چیستان یاد دارم

بگویید

یک توته گل تمام خانه کاه گل

کدام شما می‌توانید جواب یا معنای آن را بگویید؟

من می‌گویم، چراغ

رهنمای معلم:

- استاد محترم، عنوان را برجسته روی تخته بنویسید.
- متن درس را برای شاگردان بخوانید..
- کلمه‌های جدید را املا بگویید.
- در بارۀ چیستان‌ها به شاگردان معلومات بدهید.

فعالیت شاگردان:

۱- شاگردان عزیز، متن درس را دقیق بخوانید.

۲- کلمه‌های (تشنه، چیستان و کاه گل) را به حروف جدا کنید.

۳- به صورت گروهی از یک دیگر چیستان‌ها را بپرسید.

۴- مفهوم چیستان را به یک دیگر بگویید.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان متن درس را درست خواندند؟

۲- آیا کلمه‌های جدید را درست نوشتند؟

۳- آیا مفهوم چیستان را فهمیده اند؟

کارخانه‌گی:

شاگردان عزیز، با کمک مادر و پدر خود چند چیستان را در کتابچه‌های خود بنویسید

حشر

هدف: فهمیدن حشر، خواندن و نوشتن

پرسش‌ها:

(۱) در رسم چه می‌بینید؟

(۲) حشر چه را می‌گویند؟

(۳) حشر چه فایده دارد؟

یکی از رواج‌های قدیمی وطن ما حشر یا کار دسته جمعی است دهقان‌ها و مردم دهات ما برای پاک کاری جوی‌ها، کاریزها، چاه‌ها، اطراف جای‌های بود و باش خود و آبادی خانه و سر پناه حشر می کنند

یک روز پیش از حشر مردم را خبر می‌کنند در روز حشر از هر خانه یک یک نفر با وسایل کار در جای معین جمع شده و کار را به صورت دسته جمعی و به کمک یک دیگر انجام می‌دهند

فایدهٔ حشر این است که یک کار بزرگ در یک وقت کم انجام می‌یابد

محاوره:

حامد از طاهر پرسید: حشر چه قسم یک رواج است؟

یکی از رواج‌های قدیمی ما حشر یا کار دسته جمعی است

کی ها حشر می‌کنند؟

دهقان‌ها و مردم دهات ما برای پاک کاری جوی‌ها، کاریزها چاه‌ها و غیره حشر می کنند

پیش از روز حشر چه می‌کنند؟

پیش از روز کار حشر مردم را خبر می‌کنند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس را با آواز بلند برای شاگردان بخوانید.
- کلمه‌های جدید درس را روی تخته بنویسید و آن را بالای شاگردان بخوانید.
- در مورد خوبیهای کار حشر برای شاگردان معلومات بدهید.

فعالیت شاگردان:

۱- شاگردان عزیز، کلمه‌های جدید درس رابا کمک هم دیگر بخوانید.

۲- در مورد خوبی‌های کار حشر با یک دیگر جر وبحث کنید.

۳- از درس بالا چه آموختید؟

الف: بیکاری

ب: همکاری

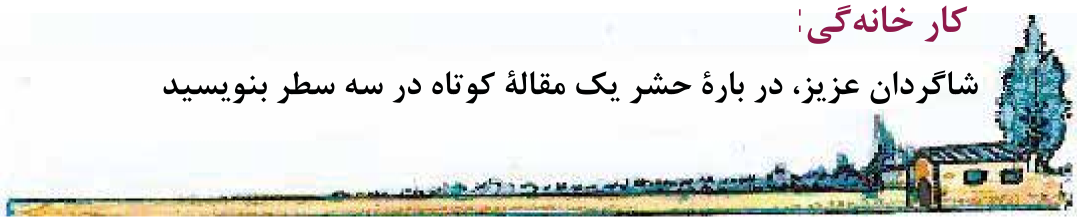
ج: پاک کاری

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان درس جدید را درست خواندند و نوشتند؟

۲- آیا حشر را شناخته اند؟

۳- آیا به درس حشر علاقه گرفته اند؟

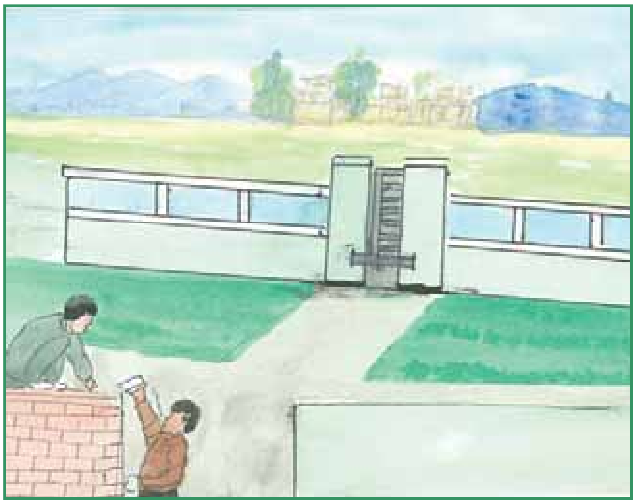

کار خانه‌گی:

شاگردان عزیز، در بارۀ حشر یک مقالۀ کوتاه در سه سطر بنویسید

گِلکاری

هدف: شناختن گلکار، آشنایی با کسب گلکاری، خواندن و نوشتن

پرسشها:

(۱) در رسم بالا چه چیز را می‌بینید؟
(۲) در بارۀ کسب گلکار چیزی گفته می‌توانید؟
(۳) گلکارها برای ما چه می‌سازند؟

گلکاری یک پیشه و کسب خوب است گلکارها برای ما مسجد، خانه، مکتب، دکان، هوتل و غیره ساختمان‌ها را می‌سازند تمام آبادی‌هایی را که در اطراف خود می‌بینیم از برکت زحمت گلکاران است گلکار خوب باید در کار خود راست و صادق باشد

محاوره:

میاگل از صابر پرسید: گلکاری چه قسم یک پیشه است؟
گلکاری یک پیشۀ خوب است
گلکارها چه را آباد می‌سازند؟

گلکارها برای ما مسجد، خانه، مکتب، دکان و غیره ساختمان‌ها را می‌سازند

گلکار خوب باید چه کار کند؟

گلکار خوب باید در کار خود راست و صادق باشد

رهنمای معلم:

- استاد محترم، درس جدید را برای شاگردان بخوانید.
- در بارهٔ کسب گلکاری برای شاگردان معلومات بدهید.

فعالیت شاگردان:

۱- شاگردان عزیز، درس جدید را با کمک یکدیگر بخوانید.

۲- کلمه‌های جدید درس را بیرون نویس کنید.

۳- درمورد گلکار با هم صحبت نمایید.

۴- جاهای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های داخل قوس در کتابچه‌های تان تکمیل نمایید:

الف: معماری یک .... و کسب خوب است. (تحفه، پیشه، حرکت)

ب: معمار خوب باید درکارخود راست و ....باشد (دروغگو، کاری، صادق)

ارزیابی:

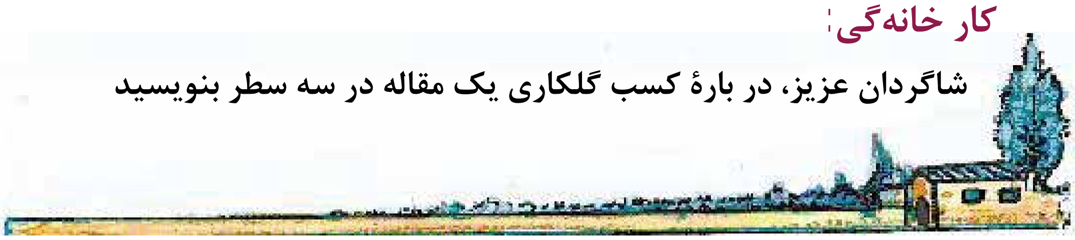
۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را فهمیده اند؟

۲- آیا گلکار را شناخته اند؟

۳- آیا کسب گلکاری را فهمیده اند؟

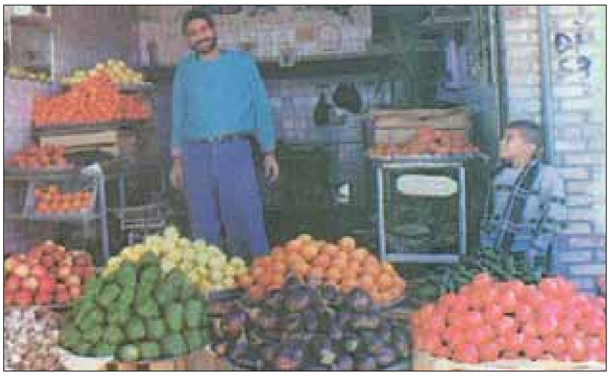
کار خانه‌گی:

شاگردان عزیز، در بارهٔ کسب گلکاری یک مقاله در سه سطر بنویسید

دکانداری

هدف: شناخت دکاندار، فهمیدن راستکاری در خرید، فروش، خواندن و نوشتن و محاورهٔ درست

پرسش‌ها:

(۱) در تصویر بالا چه را می‌بینید؟

(۲) دکانداری چه قسم یک کسب است؟

(۳) پدر کدام یکی از شما دکاندار است؟

دکانداری یک کسب خوب و حلال اســت، دکانــداران باید با خریداران رویهٔ خــوب نماینــد، در خریــد و فــروش دروغ نگویند و از راستی کار بگیرنــد و خریــدار را در وزن فریب ندهند؛ زیرا خداوند ﷻ در قرآن پاک فرمــوده اســت: که در ترازو به کسی ضرر نرسانید

اگر دکانداران به دروغگویی و کم وزن کردن در فروش مفاد کنند برای شان حرام است؛ اما اگــر در کــسب خــود راستی نمایند خداوند ﷻ در دارایی شان برکت می‌اندازد

محاوره:

شریف از ولی پرسید: دکانداری چه قسم یک کسب است؟

دکانداری یک کسب خوب و حلال است

دکانداران باید با خریداران چه قسم رویه کنند؟

دکانداران باید با خریداران رویهٔ خوب نموده و در خرید و فروش دروغ نگویند

رهنمای معلم:

- استاد محترم، در بارهٔ کسب دکانداری برای شاگردان معلومات بدهید.
- در مورد عواقب بد کسانی که برای خریدار سودای کم می‌دهند و در خرید و فروش، دروغ می‌گویند روشنی انداخته شود.

فعالیت شاگردان:

۱- شاگردان عزیز، با کمک هم دیگر کلمه‌های جدید درس را بخوانید.
۲- در بارهٔ کسب دکانداری با یک دیگر جروبحث نمایید.
۳- برای تکمیل جمله‌های زیر جواب صحیح را انتخاب کرده بگویید.
الف: دکانداری یک کسب خوب و ....
۱- حلال است ۲- حرام است ۳- خراب است.
ب: دکانداران باید با خریدار رویهٔ ....
۱- خراب نمایند. ۲- خوب نمایند. ۳- صمیمانه نمایند.

ارزیابی:

۱- آیا شاگردان خواندن و نوشتن درس جدید را آموخته اند؟
۲- آیا دکاندار را شناخته اند؟
۳- آیا راست کاری درخرید و فروش را فهمیده اند؟

کار خانه‌گی:

شاگردان عزیز، از کلمه‌های کسب و حلال در کتابچهٔ کارخانه‌گی جمله‌های مناسب بسازید

ترانهٔ معارف

افغانستان ما جان و جهان ما
ای هست و بود ما ای تارو پود ما

اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما

بدخواه ظلمتیم ضد جهالتیم
در کسب معرفت با عزم و همتیم

اهل معارفیم تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما

ما کار میکنیم پیکار میکنیم
بار دیگر ترا گلزار میکنیم

اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما

بدگر نظر کند باری به گلشنت
شرمنده دشمنت از آهنین تنت

اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما

حافظ تراخدا ای مهد آریا
اینست روز و شب مارا همین دعا

اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما

سید محی الدین راعی